

INFORMASJONSBLAD FOR ELDRE I STAVANGER

Mortepumpen

NR. 4/2021
45. ÅRGANG

Utgitt av:

Stavanger kommune
Helse og velferd

Redaktør:

Stein Hugo Kjelby
sthugokj@online.no

Redaksjonskomité:

Geir Johansen
geir.johansen@stavanger.kommune.no

Bente Hildeng Næss
bentehildengnaess@gmail.com

Anne-Grethe Thesen Godal
aggodal@gmail.com

Stein Hugo Kjelby
sthugokj@online.no

Redaksjonens adresse:

«Mortepumpen»
Olav Kyrresgt. 23
Innbyggerservice
Postboks 8001
4068 Stavanger
Kari Bang Jacobsen
kari.bang.jacobsen@stavanger.kommune.no
Tlf. 51 50 72 48

Bladet kommer ut 4 ganger pr. år og sendes
fritt til alle over 67 år i Stavanger kommune

Neste nummer postlegges 02.03. 2022
Stoff må være i redaksjonen 19.01. 2022

Forside: Vinterstemning ved Hålandsvannet.
Foto: Stein Hugo Kjelby

Opplag: 14.600 eksemplarer

Layout: Rita Oosterhuis

Trykk: Kai Hansen Trykkeri

Internett:

www.stavanger.kommune.no/mortepumpen

Annonsepriser:

Bakside	kr. 4.500.-
Hel side inni bladet	kr. 2.500.-
Halv side inni bladet	kr. 2.000.-
Mindre	kr. 1.000.-

Gjelder for kommersielle annonsører.

Tidligere utgaver av Mortepumpen
blir nå lagret på
<https://issuu.com/search?q=mortepumpen>

PÅ REDAKTØRKRAKKEN:

Det forjettede land

Gjennom verdenshistorien kan vi lese om menneskers higen etter det bedre. Bakgrunnen til denne higen kan være svært forskjellig. Den kan være politisk, økonomisk og personlig. Som oftest har den en negativ bakside. Der en er, er det ikke godt å være. Slike situasjoner skaper mennesker på flukt. Vi husker tilbake til politisk uro i ulike land i Østen. Folk ville vekk, og vi fikk blant annet båtflyktninger fra Vietnam, et fenomen fra begynnelsen av 70 tallet. Norske skip var involvert i redning av mennesker fra skrøpelige farkoster, som hadde vært på havet i kanskje måneder.

Mange av flyktningene kom til Stavanger. Kommunen tok oppgaven på alvor og de ble ønsket velkommen. Det var innvandrerkontoret som tok imot de første vietnamesiske flyktningene i 1980. Før å huse de 80 vietnamesere som kom, ble Sola strand hotell leid i 6 måneder. I 1983 opprettet kommunen en mottakssentral og en stilling som flyktningkonsulent som koordinerte arbeidet.

Andre som forlot sine hjemland for å søke lykken i et vestlig land, var ofte unge mennesker som ikke så noen fremtid i hjemlandet. De hadde hørt at i Vesten trengte de arbeidskraft. Her var mulighetenes land. Vi husker innvandrere fra blant annet Pakistan. Mange ble møtt med skepsis, men de fleste viste initiativ og arbeidslyst.

Mortepumpen har sett litt på hvordan det har gått med våre nye landsmenn. Dagens Profil er Shaukat Butt som kom til Stavanger i mai 1971. Han forteller om sin kronglete vei til «Det forjettede land» og hvordan livet ble for han.

Innvandrerne, som mange så på som en belastning, er blitt til en ressurs og til verdifulle medarbeidere i et bredt norsk arbeidsliv.

Lyset leder oss til Jesus

Tenner du lys i adventstiden?

I høst ble jeg oppmerksom på artisten Anna-Lisa Kumoji. Hun forteller om krevende år etter en livstruende ulykke og andre vonde hendelser. Budskapet hennes er at selv om livet kan gi tunge og mørke erfaringer, vil det alltid finnes et lys. Og at hvis du ikke finner lyset: Be om hjelp.

Lyset kan bære oss gjennom mørketiden. Trygve Hoff setter ord på noe jeg kjenner meg igjen i: Gud er der og ser oss, selv om det er mørkt.

«Du ser oss i mørketidslandet. Du signe med evige ord husan og fjellet og vannet og folket som leve her nord.»

Lyset er et viktig symbol i flere religioner og livssyn. I den kristne julen er det lyset fra Jesus som skinner for oss – og kan skinne i oss. Av og til kommer troen til oss på uvante veier. En ateist forteller at da han leste i Johannes-evangeliet om Ordet som ble menneske, da «var det som noen skrudde på et lys, så han kunne se ting klart for første gang».

Vi har bak oss en tid vi kommer til å huske. Hva var det vi savnet da samfunnet stengte ned? Selv om jeg fikk forkynne i ulike kanaler, savnet jeg å se lyset i andres øyne. Den levende forsamlingen med smil og tårer kan ikke erstattes av gode sendinger på skjerm. Kan lyset fra skjermene våre av og til være mer i veien enn til hjelp?

I tiden fram mot den store feiringen av Han som er lyset for verden, vil jeg tenne lys og møte andre ansikt til ansikt.

Hvem har du som blir glad for å se deg? Er det noen som trenger at du tenner et lys for dem?

«I'm beginning to see the light» synger navne-søsteren min Anna-Lisa. Må Gud la sitt lys skinne over oss og lede oss til Jesus, helt enkelt.

Med ønske om en velsignet adventstid
Anne Lise Ådnøy, biskop

Og se, stjernen som de hadde sett gå opp, gikk foran dem inntil den ble stående over stedet der barnet var. Da de så stjernen, ble de fylt av jublende glede. De gikk inn i huset og fikk se barnet hos moren, Maria.

(Matteus 2,9-11)

INNVANDRINGEN I BEGYNNELSEN AV

Både ordfører Arne Rettedal og rådmannens representant Kjell Ursin Smith (til v.) ønsket innvanderne velkommen til lokalene i Brødregt. 20 i mai 1979. Foto: Jonas Friestad, Stavanger Aftenblad.

Det er lenge siden nå, den gangen i 1978 da jeg begynte som leder for innvandrerkontoret i Stavanger kommune. Det vil si, ansettelsesforholdet var i kommunen, men lønnen fikk jeg fra staten.

Tekst: Anne-Grethe Thesen Godal

Grunnlaget for stillingen var innvandringsstoppen som kom i 1975. I Kommunaldepartementet hadde de begynt å bekymre seg for innvanderne sine levekår i hovedstadsregionen. Vest-Europa hadde trengt arbeidskraft, men etter hvert som industrien ble mer og mer automatisert i Tyskland, dro tyrkerne

og pakistanerne nordover, og noen kom til Norge.

I gamle dokumenter finner jeg beskrivelser av disse innvanderne levekår. De bodde dårlig, tjente dårlig og hadde jobber som nordmenn ikke ville ha. Ektefeller og barn levde isolert. Barna fikk ikke god nok

oppfølging for å kunne klare seg på skolen. Deltakelsen i det norske samfunnet syntes å være minimal. Og når vi ikke trenger arbeidskraften deres lenger, kan de bare reise hjem igjen, mente noen.

Samtidig var oljealderen begynt, og Norge var avhengig av importert arbeidskraft for å kunne fylle alle oppgavene i et samfunn i betydelig vekst. Samtidig var politikerne engstelige for at Norge skulle bli for avhengig av utenlandsk arbeidskraft. Dette sammen med innvandrernes levekår gjorde at innvandringsstoppen ble innført. Først og fremst var det spesialister, fagutdannet personell og nøkkelpersoner som kunne få innvilget arbeids- og oppholdstillatelse etter 1975.

I Stavanger på den tiden var det ganske få innvandrere som hadde kommet. Myndighetene mente likevel at det burde etableres innvandrerkontor i de store byene. Det gjaldt å legge til rette for å bedre innvandrenes levekår. Sammen med et kommunalt innvandrerrutvalg skulle jeg som konsulent søke kontakt med innvandrergруппene som hadde kommet før innvandringsstoppen. Forholdene skulle legges bedre til rette for de som allerede var kommet.

De første jeg møtte var inderne, pakistannerne, srilankeserne og tyrkerne. Når jeg skriver dette, strømmer minnene på.

I dag slår det meg at jeg vet så lite om hvordan alle disse flotte menneskene lever livene sine som pensjonister. Jeg ser så lite til dem der jeg går min daglige tur, der jeg oppsøker kulturalrangementer eller har ærend i sentrum. Hvor er de og hva gjør de nå? Bor de i Stavanger og leser Mortepumpen tro?

Jeg bestemmer meg for å oppsøke en av dem jeg ble kjent med i 1978 og som i år kan feire 50 år i Norge.

ORD SOM GLIMTER

Hva er sannhet?

Hvad som i et Land er Sandhed, er i et andet Land Løgn.

Holberg.

Hva er sannhet? Det er det spørsmål som for meg ennu bestandig står som overskrift over en meget tykk, meget trofast innbundet bok – men med rene blader.

Søren Kierkegaard.

Ryktet vokser mens det går.

Virgil.

I fulle drag super man i seg en smigrende løgn, men man tvinger seg til å ta dråpe for dråpe av den bitre sannhet.

Diderot.

Sannheter er frukter som bare bør plukkes når de er helt modne.

Voltaire.

Det forferdelige er at når man søker sannheten, så finner man den.

Rémy de Gourmont.

Kjærlighet kan dø av en sannhet, vennskap av en løgn.

Fransk kilde.

I små forhold er det vanskelig å si sannheten.

Bjørnson.

Fornuft består av sannheter som bør sies, og av sannheter som ikke bør sies.

Rivarol.

Det finnes mange sannheter som man bare kan forstå ved personlig erfaring.

J.S.Mill.

Livet er kort, men sannheten arbeider på lang sikt og lever lenge. La oss tale sannhet.

Schopenhauer.

Den største seier du kan vinne, er at sannheten overvinnes deg.

Engelsk kilde.

Vandreren

Tekst: Anne-Grethe Thesen Godal

Det hele begynte før innvandringsstoppen ble innført i Norge i 1975. Shaukat Butt var bare 22 år gammel da vandringen hans startet fra provinsen Gujrat i Pakistan. Fortellingen kan lett gjenkjennes fra historiene blant nordmenn som dro til Amerika.

Shaukat var en av åtte søsken. Familien var handelsfolk. Faren hadde skobutikk, og i tillegg hadde han grossistforretning i Lahore. Etter 12 års skolegang åpnet Shaukat sykkelbutikk, men tanken på å dra til Europa for å legge seg opp kapital var noe som fristet. Og etter et par tre år hadde han til hensikt å vende hjem igjen. Men hvordan komme seg til Europa tro?

Pilegrimsreisen

Lykken ville at Shaukat og et søskenbarn ble trukket ut av mange for å dra på pilegrimsreise til Iran og Irak. Men pilegrimsreisen fikk et annet mål. Reisen gikk via Afghanistan, gjennom Iran, Irak og Tyrkia. Endestasjonen tenkte han måtte være Tyskland der han hadde et søskenbarn. Men nedgangstiden hadde begynt i Tyskland, og fetteren visste at Norge trengte arbeidskraft. Med ungdommelig pågangsmot dro han via Malmø til København der han også hadde en slektning han kunne overnatte hos. Slektingens råd var å bare komme seg videre til det «forjettede» land Norge. Til Oslo kom han, og i Slottsparken var det mange pakistanere. Han dro kjensel på en av dem, og vennens råd var å sette seg på toget på Sørlandsbanen og gå av på togets endestasjon.

72-åringen Shaukat Butt.
Foto: Anne-Grethe Godal.

Stavanger som endestasjon

Stavanger het stedet der toget stoppet tidlig om morgenen en dag i mai i 1971. Han kjente ingen og begynte å gå sørover i Lagårdsveien og Hillevågsveien. Heldigvis var Nygaard Dampbakeri åpent. Der var det både mat og en særdeles hyggelig person som ville hjelpe. Han forsto de skulle kjøre et sted, og han satte seg inn i bilen. Det var til politistasjonen han ble kjørt.

Nok en hyggelig person dukket opp. Bård Thun ved Stavanger politiet forklarte han hvordan han måtte gå fram for å få arbeidstillatelse og garanti om bolig i Norge. Med beskjedne engelskkunnskaper forsto han hva han måtte gjøre.

Pedersgata var neste strekning å gå gatelangs i. I Ryfylkegata oppsøkte Shaukat hermetikk-fabrikken Stavanger Packing. De kunne ikke love han jobb før det var i orden med arbeids- og oppholdstillatelse. Tilbake til sentrum igjen, der han stakk innom Korvetten pub i Kongs-gårdbakken (nå flyttet til Nedre Strandgt. 15). En ansatt der sa hun kunne hjelpe han med et sted å overnatte. Sønnen hennes var til sjøs, så rommet hans sto tomt der hun hadde hus i Sola. Da hun var ferdig på jobb kl 23, tok de bussen og så måtte de gå i cirka 20 min. Tenk at hun stolte på meg og lot meg være igjen i huset da hun dro på jobb neste dag, reflekterer Shaukat over. I tillegg hjalp ansatte på Korvetten han med en kjøkkenjobb på Victoria hotell. Men ingenting kunne ordne seg før innreisepapirene var på plass. Han måtte tilbake til Tyskland for å søke visum til Norge.

Arbeidsliv, bolig og ekteskap

Nå var det greit med arbeidstillatelsen, og Stavanger Packing ansatte Shaukat på kjøkkenet. Det var storproduksjon av tomat-suppe og ketchup. Samtidig var det viktig å lære norsk. Bjørg Moen og familien åpnet hjemmet sitt for Shaukat to dager i uken. Det ble norsktraining og mer til.

Etter hvert traff han Rolv Sædberg som drev Skagen Lavpris i Breibakken. Jobben der kombinerte han med jobb som ryddehjelp og vokter på Jernbanekafeen og til slutt servitør på Atlantic hotell. Det ble strøjobber dag og natt, men fortsatt hadde han ikke kapitalen han trengte for å kunne vende hjem igjen til Pakistan.

Tahira og Shaukat Butt. Foto: Privat

Faren begynte å bli utålmodig. Shaukat var blitt 26 år, og tiden var inne for ekteskap. Brevet fra faren kom om at nå hadde de funnet Tahira på 18 år til han, og at han måtte komme hjem og gifte seg.

Arbeidsgiveren Rolv Sædberg ble i fyr og flamme og ville være med i bryllupet, og dermed dro de begge. Shaukat trengte ikke bry seg om reiseutgiftene!

På det tidspunktet hadde Shaukat kjøpt hus i Tårngaten. Huset inneholdt fire leiligheter og et par hybler. Der var det plass for mange folk som ikke hadde annet sted å bo. Det ble rett og slett så folksomt at Erling Nilsen v/ Fremmedpolitiet kom på hjemmebesøk for å se nærmere på utleievirksomheten. For Shaukat er dette en ganske så spesiell tid å tenke tilbake på.

Sammen med sin kone tok de vaskejobber på skolene i Stavanger, og langsomt bygget de seg opp kapital stor nok til innkjøp av videoer fra England. NRK hadde bare en kanal i 1980, og på nattevakter på hotell Atlantic leste han i blader som fortalte om markedet for å drive videobutikk. Tenk å kunne starte en virksomhet der han kunne jobbe for seg selv!

Det har blitt en stor familie etterhvert. Foto: privat

Familiebedriften Video Corner

Søsteren til Tahira bodde i England, og på besøkene der fikk de kjøpt videoer som de kunne leie ut. I starten var det kun engelsk tale. Etter hvert utviklet markedet seg. Det var mange leverandører, først med svensk undertekst og siden kom det leveranser fra Oslo med norsk undertekst. Flere og flere skandinaviske filmer kom til, både for barn og voksne. På 90-tallet var det et rush, og Video Corner med sine syv butikker hadde mange ansatte.

Den første butikken var i huset i Tårngaten. Shaukat og Tahira delte åpningstiden mellom seg. Med etter hvert fire barn født i perioden fra 1975–83, fant de fram til en god arbeidsdeling. Og da barna vokste til, bidro de med sitt kombinert med skolegang.

Da Shaukat var 67 år, var videoens tid forbi. Etter 36 års drift ble butikkene lagt ned, og de cirka 20.000 videoene ble solgt ut. I stedet har sønnen Matin gått løs på nye oppgaver i god familietradisjon. Nå er det import av tohjulinger som gjelder – og det er god butikk, sier Shaukat.

Tilbakeblikk og en lys framtid som pensjonist

Vandreren Shaukat har mangt å se tilbake på. Mye arbeid har det vært til alle tider på døgnet. Men jamen har det vært verdt det! Tenk å være velsignet med fire barn som har fått en akademisk utdanning og har godt betalte jobber, flotte svigerbarn og hele ti barnebarn! Og om ikke lenge kan Shaukat og Tahira feire gullbryllup!

Og fremdeles holder syv pakistanske familier sammen og støtter hverandre. Ikke minst er moskeen i Verksgaten et viktig samlingspunkt. For de eldste er fredagsbønnen viktig, og det gleder Shaukat at neste generasjon fører troen og tradisjonene videre.

Endestasjonen en vakker dag blir som for folk flest, et gravsted. For Shaukats del blir det sannsynligvis på gravfeltet for muslimer på Jättå gravlund, gravlundens som ble åpnet i 2012.

Å vende tilbake til Pakistan etter et par tre år var kun en tanke Shaukat hadde da han som 22-åring startet sin «pilegrimsferd».

Glade Glimt

Johan Endresen Røys hadde i begynnelsen av 1950 årene i dagspressen mange av sine epistler om folk og forhold i det gamle Stavanger. Han var en av dem som mintes mye fra den gamle byen, og mintes det godt. Epistlene og anekdotene i det lille skriftet han utga i 1951, er av det slaget som kaller på smilet. De er minner fra en tid da den folkelige humor kanskje var mer levende enn i dag. Det var den folkelige humor som ble lysglimtene over de lange, slitsomme arbeidsdager og i dagliglivet med dets få adspredelser. Ikke mindre interesse har historiene imidlertid for det bilde de tegner av dagligliv og arbeid i Stavanger for et par generasjoner siden.

Kontant forklaring

Det var i de gamle dage da Selskapets lille «Skjold» gikk i sin makelige rute i Ryfylkefjordene. Den tid var riktignok forbi da folk var «redde for te fylla dampen», men fremdeles var det som oftest smått med passasjerer og last om bord, så de to gamle, joviale karene på broen, kaptein Eriksen og los Vatne, hadde god «bidlon» til gemyttlig prat. Men i turistsesongen om sommeren fulgte mange byfolk båten innover, og det var ikke få av dem som fant veien opp på den forholdsvis rummelige kommandobroen – det blei helst trøttanes i lengden, syntes kapteinen og losen. For byfolket spurte og grov om alt mulig, om hvert nes og hver odde som båten passerte, de skulle vite alt om det de så.

«Så eg blei ganske trøtte og øvegidde.» sa los Vatne (som for øvrig stammet og hadde litt vanskelig for å snakke). Da så en fin dame hadde satt hans tålmodighet på prøve en lang stund med sin spørsmålsflom, og plutselig ropte: «Nei, se! Der spratt en fisk – hva slags var det?», så svarte losen uten å se seg om: «Det va' ein laks». Nei, det kan det ikke ha vært – den var så rød,» sa damen. «Ja, så har det våre ein røygelaks,»

svarte losen mutt. Da gikk damen ned fra broen.

En Kiellandsreplikk

Da Ladegård kirkegård var blitt for liten og måtte ha ny gravplass, kom der mange forslag om hvor den skulle ligge. Den gamle øvelsesplass for skarpskyttere i borgervæbningen, Skjævelandsstykket (hvor sykehuset nå ligger), var sterkt på tale da dette området visstnok sto til kommunens rådighet. Da saken kom opp i formannskapet, var Alexander Kielland borgermester. Han hørte en tid i taushet på anbefalingene av øvelsesplassen, men til slutt reiste han seg og sa på sin lune måte:

Ja, jeg er litt kjent der opp og vet at det er grunn jord. Det måtte i tilfelle helst være flyndre som kunne begraves der, skulle man få litt mold over. Jeg har selv vært med å begrave katter på denne plassen, men det var vanskelig å få mold nok over dem.

Forslaget om å opprette gravplass her, ble da enstemmig nedstemt, fortalte et av formannsmedlemmene oss.

Likte ikke presten

En kjent stortaler av en prest preket en gang for mange år siden i Petrikirken. Kirken var stappfull av folk, og der var stor bevegelse. En bonde som var på besøk i byen og var blitt godt bevertet med både det ene og det annet, hadde fulgt med strømmen og var kommet inn i kirken hvor trengselen var stor. Plutselig fikk han underlige fornemmelser i mellometasjen. Han fortet seg ut og begynte å kaste opp utenfor kirkeveggen. En kjenning kom hen til ham og spurte om han var syk.

– Å nei da, svarte bonden. – Eg tålte ikje presten, det e' ikje någe aent.

Trygg alderdom

Ein trygg og god alderdom er viktig for oss alle. Eg tenke at om eg skulle få leve lenge, så er Stavanger ei god kommune å bli gamal i. At ein har ein trygg stad å bu er eit av dei viktigaste behova eit menneske har. Det gjeld alle og særleg dei av våre innbyggjarar som treng tilpassa bustad.

Foto: Elisabeth Tønnesen

Tekst: Anne Kristin Bruns

Nordmenn er friskare og leve lengre enn før. Dei fleste er aktive deltakarar i samfunnet og mange bidreg med stor frivillig innsats i sine nære fellesskap.

Nyleg var plan for Omsorgsbygg oppe til drøfting i kommunestyret. Det er ein plan

som går over fleire år, der vi som kommune på ein best mogleg måte skal tilpasse tilbodet etter behova. Den demografiske utviklinga viser at det blir fleire og fleire eldre som treng hjelpetilbod og færre som kan hjelpe. Då må vi gjere ting på nye måtar og vi som innbyggjarar må ha andre forventningar til tenestane. I denne planen blir det oppfordra til at vi alle må planlegge alderdomen vår på ein god måte og i god tid. Eg må seie at eg vart litt utfordra då eg las nettopp dette. Skal eg i ein alder av 58 år planlegge min alderdom? Ja, det er eit faktum og det vil gjere meg bedre rusta til å møte ulike livsituasjonar eg kan kome i. Våre forventningar og haldningar til det å møte alderdomen må bidra til at vi tenke og gjere ting på nye måtar.

Vi som bur her har forventningar til det offentlege helsetilbudet, og det skal vi ha. Samstundes veit vi at om vi ikkje våge å gjere tilbodet på nye måtar vil vi ikkje klare å møte behova framover. Det utfordre oss alle, samtidig gjev det oss ein genuin mogleg-

Anne Kristin Bruns

- Medlem i utvalg for helse og velferd (Stavanger KrF)
- Medlem i utvalg for kultur, idrett og samfunnsdialog
- Medlem i Hinna kommunedelsutvalg
- Kommunestyremedlem

heit til å bruke dei erfaringane vi har gjort i vår kommune gjennom «LEVE HEILE LIVET». Denne måten å jobbe på og utøve tenestane har som utgangspunkt at flest mogleg av innbyggjarane har eit aktivt liv og klare seg sjølv best mogleg. Heldigvis handle alderdomen fyrst og fremst om å leve.

Eg har tru på at dette vil vi få til saman, innbyggjarane, administrasjonen og politikerane.

Dei seinare åra har det blitt meir og meir vanleg å bruke iPad og smarttelefon for både å halde kontakt med familie og vener. Det har gjort oss rusta til å få både informasjon og tilgang til hjelp på nye måtar. Innan helse ser vi at utviklinga av velferdsteknologi gjev oss nye moglegheiter. Samtidig ser vi diverre at for mange har dette ført til utenforskap fordi ein ikkje kan bruke desse verktøya. For å møte behova er det difor viktig at vi som kommune framleis har stader der ein kan få treffe ein person og stille dei spørsmåla ein lure på. Dette i samarbeid med at ein tilbyr

kurs og opplæring i digitalt utstyr for dei som treng det.

Vidare i planen om Omsorgsbygg står det at ideell og privat sektor er ein heilt sentral del av kommunens omsorgstilbod til eldre. Det utgjer eit viktig alternativ til både det offentlige og det kommersielle tilbodet. Slik ønske Stavanger kommune det skal vere i framtida, og eg vil at vi skal bruke det handlingsrommet som finnes for å styrke ideell sektor. Diakonhjemmet sin omsorgsavdeling har fått til et godt samarbeid med Oslo kommune som gir gode synergieffekter som t.d. studenthyblar i tilknytning til omsorgsbustader og omsorg +, som er bufellesskap og sjølvstendige husvære med felles areal. Dei viser til gode resultat og vi som kommune treng både store og små aktørar som kan hjelpe oss nettopp i denne utvikling. Bergen kommune har gode erfaringar med dette samarbeidet, og KrF meine at Stavanger kommune også må klare dette.

Det er viktig for pårørande og deira situasjon der ein får ei «pause» i løpet av dagen. Ågesentunet og andre aktørar som har opne tilbod på dagtid er svært viktig for mange av våre innbyggjarar og pårørande. Det har vi særleg sett under pandemien då alt vart stengt ned. Nettopp det å kome seg ut nokre timar til dagen gjer livet litt lettare for alle partar. Verdien av den usynleg omsorgen som pårørande gjer kan ikkje understrekast godt nok. Den frivillige sin innsatsen på dei opne dagtilbudet i samarbeid med tilsette er heilt avgjerande og viktig. Det gjev

«For å møte behova er det difor viktig at vi som kommune framleis har stader der ein kan få treffe ein person og stille dei spørsmåla ein lure på. Dette i samarbeid med at ein tilbyr kurs og opplæring i digitalt utstyr for dei som treng det».

ein vinn- vinn situasjon for alle. Denne verdien må vi framsnakke og prioritere. Vi treng fleire biletet av korleis ein får til gode samarbeid mellom offentlige og frivillige sektor.

Eg trur at vi alle ønske å bu heime lengst mogleg. Då må vi også legge tilrette for det. At ein får sjukeheimplass når vi treng det er nødvendig. Det er alltid utfordrande å vite om der til ein kvar tid vil vere ein ledig plass. Vi som innbyggjarar reikne med at ein ikkje nødvendigvis får det første ønske om sjukeheimplass heilt i nærleiken av der ein bur. Stavanger kommune er blitt ei større kommune og avstandene er større. Difor er det

viktig å ta heile kommune i bruk også når det gjeld sjukeheimplassar.

Demenslandsbyen som var planlagt i sist periode vil eg halde varmt framover. Vi har sett ulike modellar der dette er blitt svært gode tilbod for ei sårbar gruppe som diverre er aukande. Eg meine at eit liknande tilbod ein har i andre byar ville vore svært riktig og dekkende

også i vår kommune. KrF vil jobbe for at vi skal ha gode løysingar for både dei eldre og dei andre gruppene som som treng omsorgsbustader, og vi vil jobbe for eit mangfald av ulike tilbod nettopp fordi behova er ulike.

Som helse- og velferdspolitiker er eg oppteken av at Stavanger skal vere den beste kommuna å bu i. Her kan vi alle bidra med å planlegge godt, både innbyggjarar, administrasjonen og politikarane. Saman skal vi utvikle og utforme kommuna vår vidare. Det gjer vi ved at vi alle tek ansvar for vår eigen alderdom så langt vi har høve til.

Årets pensjonist 2020

Første oktober skulle Stavanger Kommunes pris til årets pensjonist blitt delt ut. Men prisvinneren, som er en meget aktiv dame, var på en opplevelsestur nord i Italia. Prisvinner heter Inger Mydland og jeg har besøkt henne etter hjemkomsten for at Mortepumpens lesere kunne bli litt mer kjent med henne.

Tekst og foto: Bente Hildeng Næss.

Det er Skipper Worse, Ågesentunet, som nominerte henne til prisen. I sin begrunnelse trekker de frem Ingers innsats som frivillig der. Hver uke stiller hun opp i «Hverdagsgleder» som er et tilbud til hjemmeboende med demens. Inger forklarer at i dette tilbudet ligger det at brukeren hentes hjemme til Ågesentunet der hele gruppen møtes før de drar ut på tur, enten i nærmiljøet eller litt lenger borte. Når turen er slutt, vanker det mat og kaffe og hyggelig drøs, før hjemtur. Inger er også frivillig i Røde Kors. Etter mangeårig medlemskap synes hun at det er naturlig. Hun er vitnestøtte to til tre ganger måneden og under koronaperioden var hun vaksinevakt en gang i uken. Som om ikke dette er nok, er hun også frivillig i Kunstmuseet og har i flere år bragt Nordvesten (bydelsavis på Madla) til innbyggerne i Madla bydel. Men Inger er svært aktiv på så mange fronter, hun er en ivrig golfspiller (har spilt i 40 år) og går mye på tur, hun har også hus og have, hvem skulle tro at denne damen er 84 år?

Inger bodde de første årene av sitt liv i Arendal, men var mye av tiden i Kragerø der besteforeldrene bodde. I 1942 flyttet familien til Godalen i Stavanger. I oppveksten betydde aktivitet i speideren mye og Inger mener at hennes ønske om å delta i frivillig arbeid skriver seg fra dette.

For 60 år siden fullførte hun utdanning innen ernæring og matfag på Stabekk høyskole utenfor Oslo. Denne utdanningen fikk hun god bruk for da hun i 1974 jobbet innen et nordisk prosjekt i Tanzania. Her underviste hun på en fagskole i fag som matstell og matbehandling. I 1987 var hun tilbake på Stabekk og tok hovedfag i ernæring- og miljøfag. Deretter dro hun til Zambia der hun veiledet befolkningen på landsbygda i ernæring og miljø. I 1999/2000 var hun med Flyktningshjelpen til både Nord Korea og Armenia.

Innimellom alt dette har hun også undervist i Stavanger både på Tastaveden skole og Hinna videregående skole.

Inger har fått med seg en masse erfaring og vært ute på mange, lange reiser. Det kan være fristende å spørre om hvordan hun har fått energi til alt dette. Hun mener selv at reiselysten og ønsket om å hjelpe, er drivkraftene. Reiselysten skriver seg fra den tiden hun tilbragte i Kragerø med en bestefar som var sjøkaptein og lysten til å hjelpe, skriver seg fra en oppvekst der speideren spilte en vesentlig rolle.

All denne erfaring, kunnskap og omtanke bruker hun nå i nærmiljøet og det kan vi i Stavanger være glade for.

Vi gratulerer prisvinneren.

Oppfriskningsdose tilbys alle over 65 år

Stavanger kommune skal tilby en oppfriskningsdose av koronavaksine til innbyggere over 65 år. Intervallet mellom andre og tredje dose skal være minst seks måneder.

Tekst: Vigdis By. Foto Stavanger kommune.

De som ønsker å ta influensavaksine må dessuten passe på at det er minst en uke mellom koronavaksine og influensavaksine. Smittevernoverlege i Stavanger kommune Ruth Midtgarden sier dette om hvorfor det er viktig at de over 65 år tar en oppfriskningsdose koronavaksine:

- Effekten av de to første dosene har vist seg å være god, men avtar med tiden. Målet med en oppfriskningsdose er å øke beskyttelsen mot å bli alvorlig syk ved smitte, å bedre beskyttelsen også mot nye virusvarianter, samt å forlenge beskyttelsen, understreker hun.

RIGGER NYTT VAKSINESENTER: Her er representanter fra Stavanger kommune i gang med å rigge det nye vaksinesenteret i curlinghallen i 2. etasje i Stavanger ishall.

Det er Pfizer som er godkjent som oppfriskningsvaksine.

De eldste først

De som er over 85 år prioriteres først til oppfriskningsdose. Beboere på alders- og sykehjem og i bofellesskap får tredje vaksinedose der de bor. Hjemmeboende over 85 år og de som er i aldersgruppene 75-84 år og 65-74 år, får tilbud om tredje vaksinedose i et nytt vaksinesenter. Dette vaksinesenteret er etablert i 2. etasje i Stavanger ishall på Tjensvoll (Curlinghallen) i Ishockeyveien 7. Du kan parkere i P-Siddis og ta heis opp til 2. etasje.

Det er åpent for drop in i curlinghallen i disse tidsrommene mellom kl. 08.30 og 15.00:
(Stengt for pause 11.30 – 12.00.)

Uke 46: 17.11-19.11 (onsdag-fredag)

Uke 47: 22.11-26.11 (mandag-fredag)

Uke 48: pause

Uke 49: pause

Uke 50: 13.12-17.12 (mandag-fredag)

Uke 51: 20.12-22.12 (mandag-onsdag)

Uke 52: pause i romjulen

Uke 1: 3.1-7.1 (mandag-fredag)

Uke 2: 10.1-14.1 (mandag-fredag)

Hvis du foretrekker å bestille time på forhånd kan du ringe vaksinetjenesten på telefon 51 50 71 12.

Følg med på nettsidene til Stavanger kommune i tilfelle det blir endringer:

www.stavanger.kommune.no/koronavaksine

Lauritz Carl Aas – sakføreren som fikk

Folk i den fredelige byen ved Vågen fikk mye å snakke om i 1868 da amtmannssønn, overrettssakfører og politimester Lauritz Carl Aas fikk sitt ettermæle i Stavanger besudlet grunnet et underslag han gjorde i byens sparebank.

Tekst: Gunnar A. Skadberg

Overrettssakfører L.C. Aas.
Foto: Byarkivet.

BAKGRUNN

L.C. Aas var sønn av amtmann i Stavanger stift Gunder Aas, bondegutt født på gården Ørjaas i Melhus i 1785 og Anna Margrethe Lund (1785-1855) fra Farsund. I en periode var familien Aas bosatt på Klepp i Setesdal, og der ble sønnen Lauritz Carl født i 1823.

I 1829 kom familien Aas til Stavanger, der familien bosatte seg i Laugmannsgaten 3, og der Gunder Aas gikk inn i stillingen som sorenskriver for Jæren og Dalane. I 1833 avanserte han til amtmann, en stilling han beholdt fram til sin død i 1853.

Laugmannsgaten i Stavanger. Fra v. nr. 7, 5 og 3 der L.C. Aas bodde med sin familie. Tegning: Gunnar Wareberg/ Statsarkivet.

Lauritz Carl Aas kom altså til Stavanger som seks-åring i 1829, og han fikk sin tidligste skolegang ved Stavanger Lærde og Borger-skole på Kongsgård. Siden studerte han jus ved universitetet i Oslo.

Lauritz Carl Aas ble første gang gift i Bergen domkirke 20. juli i 1850 med Trine Marie Schreuder (1826-1855). Andre gang ble Aas gift i 1858 med Hanna Nicoline Lossius Rønne (1832-1921). Mens ekteparene Aas bodde i Stavanger, hadde de først adresse i L.C. Aas' barndomshjem Laugmannsgata 3. Aas ble far til ti barn i sine to ekteskap.

UTDANNELSE OG YRKER

Som sin far valgte L.C. Aas en juridisk utdanning, og han opprettet deretter en privat sakførerpraksis i Stavanger. I 1861 nyttet byen seg av Aas' juridiske kunnskaper i forbindelse med opprettelse av et vannverk der vann skulle pumpes mot byen fra Mosvatnet. Fra 1863 til 1864 var Aas formann i Stavanger handelsforening, og i 1863 fikk Lauritz Carl Aas handelsborgerskap i Stavanger. Samme år står han oppført som brannmester ved Stavanger brandvesen, hvis brannstasjon lå i naboens hus på Domkirkeplassen. Det var selvsagt også hans juridiske kompetanse som gjorde ham kvalifisert til å gå inn som konstituert politimester i byen i 1867-1868, en stilling han måtte forlate etter å ha gjort underslag. Nederlaget var fullstendig for sakføreren og politimesteren!

TEGLVERKET PÅ MADLA

I 1857 fikk driftige Lauritz Carl Aas kjøpe bruk 21 på Madla, og der oppførte Aas «Malde teglverk», et teglverk Alexander L. Kielland fikk overta i 1872. I de første årene forsøkte Aas å fyre med torv i brennovenen, men han klarte ikke

en trist avskjed med Stavanger

å få høy nok temperatur på denne måten. Han forsøkte å tørke ut et myrområde ved teglverket ved å grave en lang veite gjennom våtmarksområdet – siden kalt "Aasaveida".

Malde Teglverk som L.C. Aas fikk reist i 1857. Siden overtok Alexander L. Kielland og John Aasland Teglverket. Foto Byarkivet.

Aas' teglverk fungerte bedre etter han hadde fått anbragt en tre-renne, hvilende på stolper, fra Madlaføren og bort til de to leirmøllene ved teglverket. Vannrennen var 500 meter lang og gikk over dyrket mark, og stolpene bidrog til å skape større fall på vannet.

Arbeidet ved leirmøllene ble utført manuelt. Arbeiderne startet klokken 6 om morgenen og holdt på til klokken 18 om kvelden, avbrutt av to timers spisepause. Arbeidet var fryktelig hardt, for leiren var tung både å spa opp og frakte til tørking i primitive trillebårer.

I 1864 ble det murt opp en ny ovn av tysk patent ved teglverket. Denne ovnen gjorde det mulig å brenne stein kontinuerlig. Aas ansatte tyske arbeidere ved verket i forbindelse med denne installasjonen, men dette skapte mange konflikter i arbeidsstokken grunnet ulik mentalitet og kommunikasjonsvansker.

EN FORETAKSOM MANN

I 1867 kjøpte Aas en hustomt ved Breia- vatnet der han oppførte ny bolig med seinere

adresse Kongsgaten 49, et hus som søstrene Ring siden fikk overta til sin pikeskole. Selv om produksjonen gradvis steg og avsetningen var god ved Malde teglverk, måtte Aas gå fra bedriften sin som følge av at han gjorde underslag som forretningsfører i Stavanger Sparebank. Aas hadde spekulert i sildehandel og andre næringsforetak, og da konkurs truet hans virksomheter, søkte han å komme ut av uføret ved å låne penger fra bankens aktiva. Men konkurs rammet ham likevel.

Huset i Kongsgaten 49 der L.C. Aas var byggherre, ble siden overtatt av frøkene Ring som drev en pikeskole i bygningen ved Breia- vatnet. Foto: Stavanger Turistforening

UNDERSLAG OG TAP AV OMDØMME

I Stavanger Sparekasses jubileumsbok "Byen og banken gjennom hundre år" fra 1950 heter det om L.C. Aas-saken:

"En hending satte sinnene i Stavanger i sterk bevegelse i kriseåret [1868], og vakte oppsikt utover landet. Det var noen omfattende økonomiske misligheter, som bl.a. rammet Sparebanken.

Som kasserer eller forretningsfører der fungerte en overrettssakfører. Han må ha vært en overmåte foretaksom mann. Foruten sin sakførerforretning drev han Malde Teglverk, var dessuten 'entreprenør', var sterkt engasert i sildehandel og annen handelsvirksomhet, hadde interesser i gruedrift, eide forretningsgårder i hovedstaden, var medinnehaber i det

store firma J.M. Køhler & Co., bestyrte altså også Sparebankens daglige forretninger – og var dertil året før blitt byens politimester!

Han var visstnok en meget dyktig mann. Men han stelte med altfor mye og var økonomisk sterkt utsatt. Høsten 1868 begynte man i byen å skumle om at der var galt fatt. Firmaet J.M. Køhler var gått fallitt, og ryktene fortalte at Sparebanken var sterkt engagert. Der ble interpellert i avisen, og den forferdede sannhet kom for en dag at sakføreren hadde hatt store tap i lengre tid og hadde manipulert med Sparebankens midler slik at det var manko på 42 000 spd. – et veldig beløp. Han har åpenbart tatt imot avdrag og renter i sitt eget hjem og disponert pengene mens obligasjonene ble liggende som verdipapirer i Sparebankens portefølje.

Sparebankens ledelse var kommet under vær med dette, og det later til at sakføreren gjorde fortvilte forsøk på å ordne underslaget ved diverse papirer. Men der var ingen redning. Han måtte overlevere sitt bo til skifteretten. Av innberetningen fra bobestyreren fremgår at hans samlede passiva utgjorde 140 000 spd. Aktiva var 12 500.»

JOHAN MANDIUS KØHLER

Fra oktober 1866 fikk kjøpmann Johan Mandius Køhler (1821-1897) leie kontorlokaler hos jomfru, huseier og handelsborger fra 1856, Henriche Marie Aske i Kongsgaten 8, nabohuset til Laugmannsgaten 3, der L.C. Aas fortsatt bodde. I likhet med Aas drev også Køhler silde-forretning, men han drev også et gårdsbruk på Næsheim i Hå, og han var involvert i skipsbygging og et skipsrederi.

Som velhavende forretningsmann hadde Køhler samarbeidet med sin nabo om økonomiske foretak, noe som, ifølge familienedtegnelser i familien Køhler, førte til Johan Mandius Køhlers fallitt.

I disse nedtegnelsene heter det nemlig: «Det var en sen kveld. Køhler og husets [«Enksetet» i Hillevåg] folk var gått til ro, da der

blev banket på hoveddøren. Der stod en hest og vogn på tunet, og en herre ba hustjeneren Erik, som lukket opp, om å få tale med Køhler. Han blev vist inn på kontoret og om litt kom Køhler, høilig forbauset over den sene visitt av en embedsmann fra Stavanger. Mannen gikk frem og tilbake på gulvet, nervøs og opskaket. Det gjaldt et meget stort pengelån. Køhler foreslo et mindre lån, men da mannen trakk frem en revolver og truet med å skyte sig, hvis ikke hele lånet blev innvilget, fant Køhler, som var fullt klar over at der lå alvor bak truselen, det riktigst å skrive under. Dette store pengetap og mangelen på hjelp fra halvbroren Peter Petersen i Hillevåg, slo spillet overende, og Køhler måtte gå fra gården [på Nærbø].»

FAMILIEN AAS ETTER FALLITTEN

Etter fallitten i Stavanger flyttet familien Aas fra Stavanger. Den 45 år gamle L.C. Aas måtte ta sin fengselsstraff på 1 ½ års straffarbeid for underslaget av penger i Stavanger Sparebank. Familien Aas forlot deretter Stavanger for alltid.

I første omgang slo familien Aas seg ned i Bergen der adressen var Ny Sandviksvei 43, og der Aas, etter løslatelsen, virket som kontorist og bestyrer ved en handelsmølle, sannsynligvis møllen som lå ved dagens Sandviken kirke. Siden flyttet familien Aas til Kristiania der Lauritz Carl Aas døde i Meyersgate 67 i 1880, bare 57 år gammel.

Ny Sandviksvei 43 (det blå murhuset) i Bergen der familien Aas bodde etter L.C. Aas' fengselsopphold. Foto: GAS

KILDER: Andersen, Arne Bang: Handelshuset Køhler i Stavanger under hvite seil. Stavanger 1972, Lorentzen, R.A.: Byen og banken gjennom hundre år. Stavanger 1950, Skadberg, Gunnar A.: Madla i fortid. Stavanger 1996, Digitalarkivet, Wikipedia, Takk til Egil Henriksen for innspill til artikkelen

Sammen er vi mindre alene

Tekst og bilder: Anne-Grethe Thesen Godal.

OsloMet universitetet i Oslo tar opp mange interessante spørsmål. I oktober ble det arrangert et digitalt seminar med innledningen:

«Sosial ekskludering i eldre år er fortsatt et betydelig helsemessig og sosialt problem i Europa, til tross for EUs ambisjon om å redusere antall mennesker som er sosialt ekskludert med 20 millioner innen 2020.

Politikk som hittil har vært ført for aktiv aldring med sikte på å øke sosial inkludering, har vært utilstrekkelig, blant annet på grunn av økt levetid, demografisk aldring og økende digitaliseringsprosesser.»

Mange bekker små ...

Stavanger turistforening v/60+ gruppa, Stavanger kommune ved Frivillighetsentralen Eiganes og Tasta og organisasjonen Open Hands for You har inngått et spennende samarbeid. Sosial ekskludering er noe ingen vil sitte rolig å se på.

Hver torsdag kl 10.30 møtes vi på Byhaugen. Der står Frivillighetsentralens dør åpen, lederen Jon Ree Halmøy gleder seg over initiativet og ønsker oss velkomne. STF sine turledere Jan Knudsen og Helge Storhaug sørger for at vi får mosjon og gode naturopplevelser.

Turlleder Jan Knudsen i aksjon

Open Hands for You sto for den nydelige suppen.

Open Hands for You står klar med maten når vi har tatt oss en tur i det fine turområdet med utgangspunkt i Byhaugkafeen.

Initiativ til samarbeid ble tatt av turlleder Jan Knudsen. Det hele startet opp 21. oktober i et skikkelig høstvær. De 23 deltakerne var godt kledd, og med et menneskevennlig tempo kunne vi prate underveis og senere da den nydelige suppen til kr 50 ble servert av Open Hands.

Kom og bli med da vel!

Klar for suppe og kaffe.

Lystgården Opheim

Med unntak av noen gårdsbruk som Bergeland, Hetland, Storhaug, Spilderhaug og enkelte husmannsplasser, var Hetlandsmarken den gamle betegnelsen på store deler av området som i dag utgjør Storhaug bydel.

Tekst: Reidar Frafjord

Til omkring 1850 bestod det hovedsakelig av lyngheier, myrer og utmark. Fra denne tiden ble Hetlandsmarken stykket opp i parseller og solgt til bønder og velstående Stavanger-borgere.

Kjøpmann og skipsreder Tollak Berentsen (1817–1893) fra Høyland i Time fikk skjøte fra departementet, tinglyst 27. januar 1866, på 50.000 kvadratalen (ca. 19.700 kvadratmeter) av Hetland prestegård, den såkalte "Kalvhagen." Han hadde tatt borgerskap i 1844 og dyrket opp dette området sør for Hetlandskirken, mellom Endre Dahls "Myren" og Carl Nymanns "Kjelvene". Stykket fikk nå et navn som var mer karakteristisk for kjøpmanns- og rederklassen, Opheim.

Våningshuset til gården Opheim, som i 1898 gav navn til Opheimsgata, har i dag adressen Storhaugveien 20. Byggeåret er ca. 1876, med utbygde arker fra 1890 som senempire/sveitserstil. Låvebygningen til Opheim lå midt i den nåværende Opheimsgata.

Tollak Berentsen solgte eiendommen til Thore S. Rasmussen (1830–1910) for 3.000 spesidaler ved skjøte datert og tinglyst 24. juni 1876. På 1860-tallet hadde Rasmussen vært landhandler på Sand i Ryfylke, og i folketellingen 1875 er han både landhandler, skipsbygger og skipsreder samme sted. I 1885 er han oppført som skipsreder i Stavanger. Eiendommen ble etter hvert oppstykket til tomter.

Da Thore S. Rasmussen døde i 1910, holdt hustruen, Bergitte (1842–1925) til i Storhaugveien 20 til hun døde. En datter, enkefru og senere rentenist Kirsten Berg (1866–1952),

bodde også på Opheim, til begynnelsen av 1930 – tallet. Da ble Storhaugveien 20 solgt ut av familien; ifølge "Matrikkel for Stavanger 1933/34", til Oskar Klementsens som hadde eiendommen til begynnelsen av 1950-tallet.

Fra 1954 til 1990 står Karl Wilsgaard som eier. Videre har så Stavanger kommune eiendommen til 1995 da den ble solgt til Alice Bjørnsen og Jan Ove Rullestad. Den seneste eiendomshandelen er fra 03.09.2015 da Opheim ble solgt til Randi Mollefinn og Per Riis for kr 6.3000.000. Når det gjelder dagens Opheim, kan det være relevant å sammenfatte noe av det som boligavisen til EiendomsMegler 1 nevnte i salgsprospektet sitt:

"Huset bærer preg av storhetstid. Store stuer med høye etasjeovner, kjøkken med åpent ildsted, tjenestepikeværelse og bibliotek. Et hus og en hage med historier å fortelle. Bak hvite gjerder er det en grønn oase midt i Storhaug-naturen. Blomster, busker og trær; et koselig uthus, et stort langbord, stillhet og

Lystgården Opheim. Foto: Bente Hildeng Næss.

en følelse av å være godt plassert i en hage på landet.

Man kommer inn via et overbygget inngangsparti med snirklete snekkerkunst og blått glass. I hallen er det høyt under taket, kledelig knirk i en golvplanke og doble dører til stuer på rad. Følelsen av at slik har det alltid vært, helt fra det ble bygget i 1876, er ekte. Beboerne har på en respektfull og elegant måte tatt vare på husets sjel og opprinnelse og nennsomt modernisert viktige ting som vann og strøm, samtidig som de har restaurert det vakre og gamle. I denne etasjen er det også et kjøkken med en staselig peis. Hele etasjen innbyr til fest med mange mennesker som sirkulerer fra rom til rom.

Andre etasje har fem kjempestore soverom., slik som man ikke lager dem lenger. Og her er det raust med plass. Mellom de store gemakene er det en stor gang, så bred at det er plass til både arbeidsbenk og boksamlinger, ja, til og med en hel salong. På en avsats i trappen ned ligger det et toalett, og trappen opp fører til et uinnredet loft over hele det store huset.

Deler av hagen er blitt en park som det kommunale tar seg av. Og det gjør de forbilledlig. Det svære bøketreet rager mot himmelen, kaster trolske skygger over nabolaget og gir ly og le for sjeler som tar seg en pust i bakken på benken under”.

Et dikt om Korona

Ragnar Bergesen (92 år)

*Om koronasmitten i over 100 land
kan man si at den er blitt en verdens
pandemi!*

*Den har skap mye sorg og nød, mye sykdom,
arbeidsløshet, ensomhet og manges død.*

*Videre kan man si: Den har skadet landenes
økonomi.*

*Livskvaliteten har fått en knekk, som vil vare
til koronasmitten er gått vekk.*

*Kjente og venner kan du ikke hilse med dine
hender.*

*En ting vi aldri glemmer, ikke uten risk,
kan kysse og klemme
han eller henne.*

*Er du så uheldig å komme i karantene,
vil du føle deg
ganske alene.*

*Så sitter du da i lengsel, og føler at du sitter i
eget fengsel.*

*Etter noen dager blir du lei,
når du forstår at ingen
kan besøke deg.*

*Hvis du er heldig etter 12–14 dager,
kan du si at
jeg er ikke smittet og er fri.*

*I 100 år etter Spanskesyken har verden ikke
opplevet make.*

*Så verdens store ønske i dag, må være at
Koronasmitten forsvinner og aldri kommer
tilbake.*

Hvert nummer av Mortepumpen fremover vil inneholde én av historiene i Rolf Schreiner sin bok «Der e merr mydlå himmel og jord enn de fleste andre steder» med undertittel «Rariteter fra ein løyen verden».

Teksten er på stavangersk – fra Rolf sitt ståsted i oppveksten, og det vil si Våland (nest beste vestkant).

Boken er til salgs i bokhandelen.

Og takk for det!

Bethania va et kjent begreb i Stavanger i mange generasjoner. Det va redaktør Lars Oftedal som i 1875 bygde Bethania forsamlingshus i Vaisenhusgaten 37 på Storhaug.

Bygget blei særlig brukt som bedehus, men her var òg politiske møder, kulturarrangementer – og basarar. Me så vokste opp på 1950-talet, huske Bethania for julatrefester, auksjoner, lysbildeprogram og 17. mai-møder. De siste årtiene av 1900-talet blei bygget brukt te øvingslokale for band. Musikken va på vei inn...

Midt på 1990-talet hadde Binders Reklamebyrå et kundearrangement i Bethania. Musiker Sveinung Sand va blant aktørene, og han begynte å lega med tanken om å blåsa nytt liv i det gamla bedehuset.

Året va 1996 då ein firerbande bestående av Sveinung pluss Steinar Lyse, Pål Mangor Kvammen og Arne Joakimsen bestemte seg for å ta tanken videre. De fekk et par lokalpatriotiske investorer på banen – Michael Nygaard og Jon Gjedebo – og med et budsjett på 7 mill. kroner sørgde denne prosjektgruppa for at ærverdige Bethania våkna av dvalen og blei et nytt, flott aktivitetshus. Våren 1998 blei dørene åbna te Stavangeren Kultur- og Revyscene.

Og gjett om behovet va te stede, spesielt for det lokale revymiljøet! Grupper som Løgnaslaget, Stavanger Revyteater, Dozerner og diverse éingangs-ensembler hadde frem te den tid dreve humoristisk øyhopping mydlå Sjøhusene, Breivei, Atlantic Hall, Stavanger Forum, Stavanger Museum (!), Sting Nere og ka som ellers måtte dukka opp i jakten på det te einkver tid ledige revylokale. Stress!

Altså – huset sko bidra med kultur og revy. (Som om revy ikkje e kultur? Javel.) Meiningen va i hvert fall å stå frem med et flerkulturelt tilbud te et bredt publikum. Det blei smalare (les: morsommere) itte kvært. Uansett intensjoner – Stavangeren sitt bidrag te finkulturen va heller så som så, og det blei stadig merr lått & løyte i det gamle bedehuset.

Dette har ikkje minst økonomiske årsager. For å kunne betala leie av lokaler, kreves godt med publikum i salen. Då seie det seg sjøl at det e lettare for ein arrangør å satsa på ein oppsetning så appellere te folk flest – fremfor et litterært/musikalsk verk for de spesielt interesserte. (Gjesp.)

Og folkeligt blei det – te gangs. Revyer, komedier, farsar. One-man-show og stand-

up. Men for å vær trofast mod navnet – alt dette er fortsatt kultur.

Det blei ligavel naturlig med et navnebytte. 17 år itte åbningen blei Stavangeren Kultur- og Revyscene skifta ud med Humorhuset Stavangeren. Det gjer bygget ein ennå klarare identitet, ikkje minst når nytt navn følges opp med ny dekor på adle innvendige vegger. Minnene fra Bethania som forsamlingshus – ein rekke sort/hvitt bilder av særdeles historisk karakter – e nå skifta ud med bilder & plakater fra virksomheden i humorens høyborg på Storhaug de siste 20 årene. Absolutt på sin plass! Festlige minner – interiøret e nå blitt byens fysste humormuseum.

Stavangeren har itte kvært stått frem som den naturlige scenen for ein rekke artister fra andre deler av landet – som vampete band, kvinner på randen eller rustne herrer. Og adle e begeistra for den heilt spesielle atmosfæren som e bevart i de særegne lokalene – tross nye benkerader for någen år siden – og de skrøyde av intimitet, akustikk og lydforhold. Flott! Då komme de tebage. (Hadde Lars peiling på dette, eller e det bare flaks?)

Uden å fornærma det som måtte finnes av bidragsydere gjønå 20 år, må det vær lov å sei at sjelen i Humorhuset Stavangeren innehas av

herrene Pål Mangor Kvammen og Jon Arne Sægrov. De to har – gjønå sitt selskab Stavanger Scenedrift AS – stått for øve 80 egenproduserte show fra de satte opp åbningsrevyen i 1998. Lokale humorister har fått kasta seg ud i revyer og one-man-show, reine kvinnegrupper e etablert, elleville ungdommer har fått prøva seg, Ajax for voksne og Ajax for barn e henta frem fra glemselen – og velkjente skuespelare fra Rogaland Teater har bidratt i forestillinger.

Någen komedier på Stavangeren e blitt øvesatt te lokale forhold fra Londons West-End, og någen har vært skreve ”på huset”.

Fun-fact: Stykket Gammel dame er vond å vende, skreve av ein lokal humormafia for Sally & Gretelill, blei fysst spelt i Oslo og på turné med andre skuespelare – og så øvesatt te slovakisk og satt opp i Slovakias hovedstad, Bratislava. Stikk den!

Der va mange så hadde grunn te å feira jubileet i 2018 – itte 20 år med jubalong, gjøgling og høy stemning langt opponna bedehustaget. Me e heldige så har Humorhuset Stavangeren og flinke folk te å driva det videre fremøve. Tvi-tvi!

Det va pigede bra at någen høyst oppegående personer snakte samemod slutten av forrige årtusen. Byen blei aldri den same.

Kjære pensjonist:

Husk at hjernejogg er sunt!

Det må være lov å si: Ikke glem den delen av kroppen som er ovenfor de spenstige muskler og de seige sener – den delen som styrer alt. Hjernetraining er bra for hodet – og dermed for kroppen som sådan.

Rolf Schreiner, som er fast skribent i Mortepumpen, har gitt ut en bok («Hva koster korken?») – Ajax Forlag) med 222 oppgaver for de små grå.

Viktig: Dette er ikke tradisjonell quiz – dvs. kunnskaps-spørsmål innen historie, geografi, sport, politikk, musikk, film etc. For å løse oppgavene gjelder det å bruke hodet på best mulig måte. Altså – ren balsam for den mentale helse.

Boken kan kjøpes i bokhandelen.

Eit freda kulturminne i Vågen

På Vågen i Stavanger ligge m/s «Rogaland», kystruteskipet bygd i 1929 ved Stavanger Støberi & Dok, og som blei freda av Riksantikvaren i 2014.

Tekst: Ivar Andersen. Foto: Sigurd Jansen

På Vågen i Stavanger ligge m/s «Rogaland», kystruteskipet bygd i 1929 ved Stavanger Støberi & Dok, og som blei freda av Riksantikvaren i 2014.

Båtens 92 år kan grovt delast inn i tre omtrent jamnstore periodar på ca 30 år: kyst og nattrutra i Stavangerskes ruter, så sandblåsingsfartøy for et firma i Sandefjord med navnet «Stauper», og siden 1989 som veteranskip i Stavanger.

«Rogaland» er vel den einaste båten som blei senka under krigen, og som framleis er i fart. 20. april 1944, då Bergen var utsett for den store eksplosjonsulukka, låg «Rogaland» ved Bradbenken, og sokk ved kaien. DSD kjøpte vraket og etter ett par år ved Skjæret, verkstedet mellom Engøy og Sølyst, blei båten sett inn i kystruta Oslo-Bergen.

Stavanger Støberi & Dok låg ved Spilderhaugvika heilt inderst i Pedersgata, på sørsida av der Nordkronen er, på et område som burde vært tatt vare på, med dokkane som båthavn. Men her skal det og komma boligblokker i vannkanten. Støberiet bygde 91 båtar, før det blei innlemma i Rosenberg, og det var miljøet rundt Spilderhaug som var starten på kooperasjonen i Stavanger.

Fra hefte utgitt til 90-års markering av båten i 2019 siteres:

Dampskipet «Rogaland»

Søsterskipene DSD kontraherte i 1928 var kombinerte laste- og passasjerskip, og mindre versjoner av rederiets vellykkete «Sanct Svithun» i Hurtigruten på Nord-Norge.

«Sanct Svithun» var levert fra Danziger Werft i 1927 basert på en konstruksjon utviklet i samarbeid mellom DSD og verftet.

De tre skipene hadde klassisk kutterskrog med loddrett baug og utoverhengende oval hekk. De hadde markert spring i dekkslinjen og stor kompakt overbygning. Sammen med «Sanct Svithun» introduserte søsterskipene et arrangement som ble toneangivende i Kyst-ruten og Hurtigruten på Nord-Norge til midt på 1960-tallet.

For å sikre rask lasting og lossing var antallet lastebommer større enn det som hadde vært vanlig i kystfart. På «Rogaland» var, til forskjell fra «Kronprinsesse Märtha», lasterom 1 forut innredet som kjølerom for landbruksprodukter.

Ved presentasjonen vakte «Rogaland» stor oppmerksomhet på grunn av den høye standarden skipet representerte

Fra rederiets jubileumshefte i 1930, «DSD 75 år»:

Kronen på verket sattes ved dampskibet «Rogaland», som levertes fra Stavanger Støberi & Dok i september måned i 1929. (Det gamle «Rogaland» blev da omdøpt til «Kvitøy»). Det er et ideelt hurtigruteskib, som sikrer varenes fremkomst til Oslo i samme friske stand som de innlastes i her. Foruten lasteskib, er det et første klasses passasjerskib, som søkes av alle som ønsker å reise hurtig og komfortabelt. Det er da også mottatt med den største tilfredshet overalt hvor det har vist sig på kysten, ikke minst hos lastemottagerne i Oslo.

Ved «Rogalands» første besøk i Oslo skriver således «Norges Handels- og Sjøfartstidende»:

Skibet sies at repræsentere en ny epoke i kystfarten, en karakteristik som skibet ogsaa tilkommer med honnør. Det smagfulde arrangement og den praktiske indredning overalt kappes om at tiltrække sig opmærksomhet. Hele forskibet er avset til last, her findes altsaa ingen lugarer

hverken for passagerer eller besætning. Av de 2 lasterum forut er det forreste indredet som kjølerum med et kjølemaskineri paa 40 000 kaloriers kapacitet og den mest moderne behandling av slakt og andre let bedærvelige varer. Slaktet føres til og fra lastelukene ved hjælp av meget praktisk anordnede glidebaner, hvorpaa slaktet hænger under reisen. To luker sikrer hurtig lastning og losning av disse varer. Aktenfor her er det et stort og klart lasterum

Midtskibs ligger alle 1.plads passagerlugarer, 26 i tallet. Paa promenadedækkets forkant er spisesalen med store vinduer forover og til sidene utført i bjerke, paa samme dæk ligger røkesalongen, som er utført i kaukasiske nøtter. Gangene er mahogny. Det er et meget stort og bekvemt promenadedæk.

Alle 1. plads lugarer er utstyrt med foruten koldt ogsaa varmt rindende vand, ved thermo-tankventilationssystemet tilføres høvert enkelt passagerum i hele skibet frisk luft, kold eller opvarmet, alt efter aarstiden. Lugarene har for øvrig den aller mest moderne indredning. 2. plads rummene ligger lige aktenfor 1. plads ogsaa paa et meget behagelig sted i skibet. Her er en ogsaa en 2. plads røkelugar, og det er et rummelig beskyttet opholdsdæk for 2. plads. Skibet er utstyrt med original Lentz dampmaskin levert av Nylands Verksted samt det mest moderne hjælpemaskineri.

I følge passasjersertifikatet kunne «Rogaland» i 1929 ta 400 passasjerer i innenskjærs fart, 275 på kysten. Det var 139 køyplasser i ulike typer lugarer, fordelt på «1ste og 2dre plads.

«Rogaland» ble fredet av Riksantikvaren, med hjemmel i kulturminneloven, i vedtak av 20. januar 2014:

Formålet med fredningen er å ta vare på det siste av de mange kystskibene som trafikkerte strekningen Oslo-Bergen. M/S «Rogaland» har fra 1929 til 1964 tjenestegjort i en rekke av rutene som inngikk i denne forbindelsen. Formålet med fredningen er også å ta

vare på sporene etter skipets 35 år i kystrutefart, reflektert gjennom de endringsprosesser båten har gjennomgått som konsekvens av ulike tiders skiftende krav og forutsetninger. Skipets krigshistorie knyttet til den store eksplosjonsulykken i Bergen 20. april 1944 er også en del av fredningsgrunnlaget. Slik «Rogaland» fremstod i 1964 dokumenterer skipet de skiftende tekniske og praktiske krav til fartøyene i denne ruten helt fra mellomkrigstiden og frem til 1964, bare få år før ruten ble nedlagt.

«Rogaland» i dag

Skipet har fått en hedersplass i Vågen i Stavanger, og «Rogaland» rigger godt i havnen og minner oss om den tiden da sjøveien var den viktigste vei og Stavanger var en sjøfartsby.

«Rogaland» er i dag kanskje det eneste skip i Europa av denne størrelse og alder som har nødvendige sertifikater for seiling i kystfart. Skipet drives av frivillige som alle synes det er viktig å ta vare på vår sjøfartshistorie. Gjerne sjømenn som har nødvendige sertifikater, men også vedlikeholds personell som er glad i skipet og det hun representerer.

Et skip av «Rogaland» sin størrelse er krevende å ta vare på og drive. Restaureringen finansieres stort sett av Riksantikvaren, Rogaland fylkeskommune og ulike stiftelser. Driften støttes av Stavanger kommune og det lokale næringsliv. Tross god støtte må vi drive inntektsgivende aktiviteter for å få regnskapet til å gå i balanse. Firma og private leier skipet

for å feire større begivenheter, som årsavslutninger, bryllupsturer og feiring av runde tall.

I båtens ånd arrangerer vi også kulturhistoriske seilaser, forfatterkvelder, men størst oppmerksomhet har nok «Appelsinbåten» fått, i samarbeid med Stavanger Maritime Museum prøver vi å gjenskape opplevelsen

To veteraner i Stavanger Havn, M/S Rogaland og M/S Sandnes. Foto: Stein Hugo Kjelby.

Rettelser fra forrige nummer 3/21:

Redaktøren må beklage at noen forfatternavn ikke kom med i teksten. Dette er:

s. 19 John Tanke Sviland: Reidar Frafjord.

s. 36 «Siddis» - et 50-års studentminne: Øyvind Sirevåg.

s. 28 Gode vaksineresultater: Vigdis By.

s. 34 Kunstutstilling i Tante Emmas Hus: Brit Bjørklund.

Sykelglede på Ramsvigtunet

Den 4. oktober var det festdag på Ramsvigtunet Sykehjem! Med stor fint besøk fra Stavanger kommune ble det medaljedryss, kake, alkoholfrie bobler og ikke minst jubelstemning.

Tekst og foto: Ramsvigtunet.

Denne spreke gjengen sikra seg nemlig 9. plass i verden og 2. plass i Norge og 1. plass i Stavanger kommune under arrangementet @roadworldsforseniors – "sykkel VM for eldre" arrangert av @motitech!

260 lag fra 11 land og 5000 syklistere deltok i konkurransen.

Bragden ble feiret med kake og flagg. Gjengen på Ramsvigtunet tilbakela 3993,7 km på treningssyklene sine. Fra Stavanger deltok 14 sykehjem. Av individuelle prestasjoner kom Karen Haar på en 15. plass og Margrethe Skjold på en 19. plass på damesiden, mens Arne Jørstad og Svein Arne Jensen la beslag på henholdsvis 59. og 64. plass på herresiden.

– Vi har hatt en ivrig gjeng med syklistere, og startet oppvarmingen allerede i februar med å sykle til Oslo og tilbake til Stavanger. Tidlig i april syklet vi til Nordkapp og hjem igjen via Finland og Sverige, forteller aktivitetsleder Jorunn S. Bjørnsen ved Ramsvigtunet sykehjem.

Virksomhetsleder Kari Anstensrud kan fortelle at et 50-talls eldre fra sykehjemmet, bofellesskapet og dagsenteret er med i sykkelgjengen. Aktiviteten virker positivt både på balanse, matlyst og humør!

– Dette er folk som har syklet mye som unge. De har ikke glemt hvordan det er å sykle. De er knapt ferdige med frokosten om morgenen før de vil opp på sykkelsetet. De imponerer oss, forteller Kari.

En dame på snart 99 ved bofellesskapet har syklet to mil daglig, en annen dame som snart fyller 99 syklet fire mil på en dag!

Sykling er blitt en del av den daglige rutinen til mange av beboerne og brukerne våre. Vi

stopper ikke nå! Neste tur går til Paris, sier Jorunn S. Bjørnsen.

Motitechs Road Worlds for Seniors gjør det mulig for eldre mennesker og personer med demens å delta i en verdensomspennende sportsbegivenhet – selv om de kanskje bor på et sykehjem. I VM var det om å gjøre å sykle lengst mulig. Gjengen på Ramsvigtunet er allerede i gang med oppladningen til neste VM!

Den gang Stavanger hadde trolleybuss

Folksomt på torget. Trolleybuss nr. 1 til Hillevåg står i høyre billedkant. Foto: Stavanger Aftenblad.

De fleste husker nok debatten som foregikk i Stavanger og i Fylkestinget når det skulle avgjøres hvilket transportmiddel som skulle velges for den nye bussveien som var på planleggings stadiet mellom Stavanger og Sandnes.

Tekst: Stein Hugo Kjølby

De fleste husker nok debatten som foregikk i Stavanger og i Fylkestinget når det skulle avgjøres hvilket transportmiddel som skulle velges for den nye bussveien som var på planleggings stadiet mellom Stavanger og Sandnes.

Uenighetene sto lenge mellom transportmidler med fossilt brensel eller elektrisitet. Mange så til Bergen som da nettopp hadde fått sin bybane med elektrisk fremdrift og på skinner.

Fylkestinget ville heller ha trolleybuss som har en mye bedre energieffektivitet enn dieselbusser og har null lokale utslipp. Dette er en velprøvd teknologi som gir lite støy.

En lang historie

Stavanger har tidligere hatt erfaringer med trolleybusser. Allerede i 1947 åpnet den første

trolleybussruten mellom Torget og Hillevåg, mens ruten til Våland ble åpnet i 1949.

Går vi enda lenger tilbake i historien finner vi at Stavanger allerede i 1916 hadde reelle planer om en elektrisk trikk. Systemet skulle bestå av to linjer og ha rundt 10 vogner. Stavanger Formannskap gikk inn for å iverksette trikkeplanen i møte 24. november 1916. Før de kom skikkelig i gang startet 1. verdenskrig og planene ble satt på vent. Forskjellige forhold, blant annet dårlig økonomi, gjorde at det i 1920 ble gjort vedtak om å la planene bero inntil videre.

En nær slektning av trikken

Trolleybussen er en nær slektning av trikken, noe som også gjenspeilte seg ved at trolleybusselskapet i Drammen, Drammen Bane, ble kalt «Trikken». Tyskeren Ernst Werner von

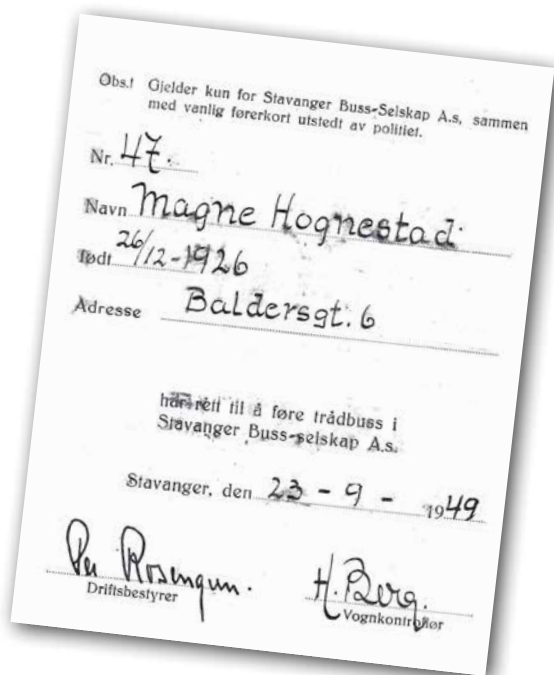
Siemens regnes som oppfinneren av begge. 29. april 1882 begynte han sine forsøk med «Elektromote» i en forstad til Berlin. Mens trikken fikk rask utbredelse fra 1884, skjedde det lite med trolleybussene før 1900 – det året Lombard Gérin åpnet en forsøkslinje på verdensutstillingen i Paris. Da var også luftgummihjulene kommet på markedet, noe som gjorde kjøretøyene mer komfortable. 10. juli 1901 åpnet så Max Schiemann en trolleybussrute ved Dresden i Tyskland. Det var han som utviklet det strømforsyningssystemet som etter hvert ble bransjestandarden for trolleybusser, med to parallelle kjøreledninger og med strømvtagere som hadde kontakt med disse. Fra da av gikk utviklingen raskt, og de fleste av dagens systemer har sine røtter fra ekspansjonsperioden tidlig på 1900-tallet.

En trolleybuss er altså en elektrisk drevet buss som via en strømvtager henter strøm fra kontaktledninger over veibanen. Bussene kunne holde en fart på opp mot 80 kilometer i timen.

Planleggingen startet på slutten av 30-tallet

Bjarne Fjermestad (83) var en av mange sjåfører som kjørte trolleybuss. For å få lov å kjøre trolleybuss måtte sjåførene ha eget sertifikat for trådbuss som en stund var betegnelsen på bussen. Oppklaring av sjåførene ble foretatt med hjelp fra en erfaren sjåfør fra Drammen. Fjermestad forteller at planleggingen for trolleybuss i Stavanger startet like før krigen, og en god del materiell var kjøpt inn da 2. verdenskrig brøt ut. For å redde det innkjøpte utstyret fra tyskerne, blant annet kobberledninger, ble det gjemt under gulvet på Stavanger Tinnfabrikk til krigen var over.

Allerede i 1933 hadde AEG utarbeidet en skisse for trolleybussanlegg i Stavanger. Etter krigen bestemte Stavanger seg for å satse både på trolleybussdrift og dieslbussdrift. Mye av den gamle bussparken var nedslitt etter krigen og mye måtte derfor fornyes.

Magne Hognestad sitt buss sertifikat for trådbuss.

Alt gikk stort sett bra

Magne Hognestad var den av sjåførene som kjørte lengst. Han startet i 1949 og kjørte linje nr. 2 som var en ringlinje, som fra Torget til Våland og retur var snaue tre kilometer. Stort sett gikk det bra med trolleybussene, men det fortelles at Magne Hognestad en gang kolliderte med en grisetransport i Kongsgaten. Det resulterte i at det løp griser fritt om rundt i sentrum. Bjarne Fjermestad mener at grisebonden het Bertold Øglænd. Han klarte med god hjelp å samle grisene til slutt. I avisen dagen etter ble hendelsen livlig gjenfortalt.

Grisen var ikke lett å få tak på.

På et bilde var bonden avfotografert sammen med en politi som hjalp til med å holde en av grisene. I teksten under billedteksten skal det ha stått: Purken, galten og bonden.

Fornøyde passasjerer

De e sjynt å kjøra byss”, skrev Ajax i sin klassiske revyvisse fra 1930-tallet. Han tenkte først og fremst på den originale Stokka-bussen, ”Femmen”, som mange flere enn de drusne ”konebagane” fant det svært så behagelig å kjøre med.

Andre syntes det var mye ”sjynnare å kjøra med trolleybussen” enn med de vanlige, gode bussene. Enten de tilbrakte sine minutter som busspassasjer på en trolley som slet seg oppover bakkene mot Våland, eller befant seg på den trolleyen som holdt seg langs den relativt slake veien mot Hillevåg, var de trofaste tilhengere av trådbussen.

Kraft fra oven

Atskillige tilreisende vekkelsespredikanter brukte trolleybussen i sitt bibelske billedspråk. På midten av 50-tallet hilste for eksempel Eimar Vodrup sin lyttende hjord ved sterkt å understreke betydningen av alltid å ha den rette kontakten med den makten som befinner seg der oppe. Han viste til trolleybussen som et klart eksempel på hva som ville hende hvis forbindelsen med oven ble borte. Da stoppet alt her på jorden.

Presteordene falt ikke på stengrunn. Folk nikket og sukket at sånt var det, sannelig. De

kjente sine trolleyer. Sjøførene på trolleyene tenkte nødvendigvis ikke i religiøse termer der de ofte rikket seg framover. Det skulle en spesiell teknikk til for å få bussen til å kjøre jevnt og behagelig. Noen av sjåførene var daglige påminnelser om at det ikke nødvendigvis er sant at øvelse gjør mester. Selv om de kjørte hver dag, rikket og rikket de med bussen slik at passasjerene mumlet for seg selv ”Å, det e rikkien så kjøre i dag...”

Det går mot slutten

På begynnelsen av 60-tallet ønsket Stavanger Buss-selskap å legge om bussnettet for å få til flere gjennomgående linjer. I dette konseptet passet ikke trolleybussene inn. Bussene som var bygd rett etter krigen, var også begynt å bli slitte. Vinteren 1961-62 ble linje 2 nedlagt. 14. august 1963 ble siste trolleybuss kjørt i garasjen med Bjarne Fjermestad som sjåfør.

Mange land, særlig i Øst Europa, satser fortsatt på trolleybuss som stadig er blitt mer linjeformede og passasjervennlige. I Norge er det i dag bare Bergen som har en trolleybusslinje i rutetrafikk. Den kjører en strekning på 7,5 kilometer mellom Birkelandstoppen på Nattland til Lyngbø på Ytre Laksevåg.

Vi har fremdeles diskusjonen om bussvei og kjøretøy friskt i bakhodet. Det ble ingen trolleybuss løsning i Stavanger. Dieselbussene vant. Så får fremtiden vise om valget var rett eller galt. Kanskje det ikke går troll i ord, men troll i buss?

Kilder: Trolleybussene i Norge, Baneforlaget, Bokstaver. no, Stavanger Aftenblad, Bjarne Fjermestad

Trolleybuss til Hillevåg i front av kortesje ved feiring av 5 nye busser til Stavanger Buss-selskap. Bildet trolig tatt i Jernbaneveien i 1956-1957. Foto: Stavanger Aftenblad.

Den gang politikammeret ble flammernes rov

Tekst: Owe Østberg

«Det brennê på politikammerê!»
Nyheten spredte seg fort i byen.

HISTORIE: Det hører vel med til sjeldenhetene at politikammeret brenner. Men ikke desto mindre skjedde det i byen vår 14. mars 1929. Åstedet for brannen var en fire-etasjes murbygning som gikk under navnet Kommunehuset og hadde beliggenhet i Hospitalgaten. Bygningen huset en rekke kommunale virksomheter, og i tillegg hadde Stavanger-politiet sitt hovedkvarter her.

Klokken 14.30 kom en rengjøringskvinne løpende inn til vakthavende betjent på politikammeret. Så sier hun: «Det drysse varme ner fra golvet i 3. etasje». Vakthavende ringte straks til brannvesenet som kom kjapt til stedet da brannstasjonen lå bare et steinkast unna – der hvor Domkirkeplassen ligger i dag. Men allerede ved ankomst hadde ilden bredt om seg og gjorde slokningsarbeidet vanskelig.

Først ut på kvelden fikk man situasjonen under kontroll og oversikt over omfanget av skadene som var store. Foruten Kommunehuset var det fem nærliggende bygninger som hadde strøket med.

Kommunehuset mistet uerstattelige arkiver og karter, og avisen «Stavangeren» kunne fortelle at politiet hadde 10.000 kroner

utestående i mulkter som måtte avskrives. Dette fordi dokumentene var gått tapt under brannen. Ingen var lei seg for det.

Politikammerbrannen tiltrakk seg en enorm oppmerksomhet. Aldri, verken før eller senere, har så mange mennesker vært samlet på ett sted for å bivåne brannfolkene sin kamp mot flammehavet. Her ser vi tilskuerskaren i bakken opp mot Petrikirken som skimtes i bakgrunnen.

Skipper Worse: hjelp til å høre bedre

Har du problemer med hørselen? De ti prosentene av folk på 80+ som ikke har det, er virkelig veldig heldige, forteller Egil Hope.

Tekst:
Nina Tjomstand

– Det aldersrelaterte tapet er umulig å gjøre noe med. Mange eldre blir sosialt isolert på grunn av nedsatt hørsel. Og nyere forskning viser at for lite stimulans kan slå ut i utviklingen av demens. Men det er superviktig å holde seg i god fysisk form, og det er masse vi kan gjøre selv, som styrketrening og balanseøvelser. Her på Skipper Worse Ledaal har vi flere gode tilbud, også hjelp og gode råd for bruk av høreapparater – det er bare å komme!

Det finnes mange eldre som har god lyst til å komme til Skipper Worse og bli med i aktiviteter og grupper, men lar være på grunn av nedsatt hørsel. Altså fullstendig unødvendig, sier Egil.

Han stiller fast på Ledaal en torsdag i måneden for å vise, forklare og gi gode råd. Fagkonsulenten for hørsel i Stavanger kommune deltar også gjerne på disse månedlige øktene på Ledaal; ellers stiller Egil både på Madla og Tasta. Torsdag 9. september var Elise Kristiansen på Ledaal sammen med Egil, klar til å hjelpe.

Elise Kristiansen og Egil Hope. Foto: Jeanette le Texier.

Har god bruk for flere frivillige

Selv har Egil har vært tunghørt siden han var i 30-årene, og nå ville han ha vært fullstendig døv uten cochlea-implantater. Da han ble pensjonist, ville han gjerne være til nytte og dele sine erfaringer og sin kunnskap. Han visste jo hvor mange som var frustrert fordi de ikke får fullt utbytte av høreapparater. Hadde de bruk for ham? Daglig leder ved Skipper Worse, Randi-Tone Overskeid, så øyeblikkelig hva dette kunne bety – og begge understreker at de har god bruk for flere frivillige til å være med og hjelpe andre som sliter med bruk av utstyr for hørselshjelp.

–Mange kontakter meg her fordi de har utstyr, men har vært så fokusert på den nye lyden at de har glemt å lytte til bruker- informasjonen fra audiografen. Fordi høreapparater og andre hjelpemidler kommer med mye informasjon, faller gjerne en god del viktig og nyttig informasjon ut. Og mange kvier seg for å gå tilbake og spørre. Da kan vi hjelpe med gode råd, fortelle dem slikt som at de har rett og krav på nye propper. Et annet problem kan være skifting av filtre og domer – domer er den lille pluggen inni øret, og ingen trenger være redd for å ta i den. Vi kan vise dem både hvordan de holder dette rent, og hvordan de går frem for å bestille nye domer.

Hjelp til å finne instruksjon

Elise understreker at tilvenningsprosessen til høreapparater kan være vanskelig. – Brukeren får ny lyd å venne seg til, går kanskje med apparatene noen timer for så å ta dem av. Hvis de bruker dem lite, og for eksempel tar dem på når de skal være sammen med mange mennesker slik at det er mye lyd, blir de fort

slitne. En av oppgavene vi kan hjelpe dem med, er å lære å gå inn på YouTube, legge inn fabrikk på høreapparat – og oppdage fantastisk gode instruksjonsvideoer om bruk og stell av utstyret, forteller Egil.

Stavanger er den beste byen i landet å være tunghørt i, sier Egil. En del eldre i Stavanger er i samme situasjon som ham, og er fullstendig avhengig av cochlea-implantat for å høre noe som helst. På Skipper Wørse Ledaal har de startet et tilbud som de tror er enestående i Norge: en klubb for «implanterte» samles der hver tredje onsdag i måneden for å utveksle erfaringer. Når mulig er en audiopedagog fra Johannes Læringscenter med. – Tilbudet er fullstendig på brukernes premisser, understreker Egil.

– Vi sitter og prater i et par timer, for eksempel om hvordan vi anvender hjelpemidler i forskjellige situasjoner. I tillegg er vi med på å kjøre kurs for folk som skal ha implantat-operasjon på Lærings- og mestringssenteret på SUS.

Stadig nye hjelpemidler

Sammen forklarer de litt om utvikling og tilgjengelighet av stadig nye hjelpemidler, for eksempel muligheten for å få lyd fra tv og telefon rett til høreapparat kun ved et lite tastetrykk. Et annet tilbud, som de også bruker til foredrag på Ledaal, kan ordnes via NAV: skrivetolk, som sørger for at hvert eneste ord som blir sagt, inkludert spørsmål og diskusjoner, øyeblikkelig kommer tydelig opp på en storskjerm. – Det er fantastisk, for da får folk med seg alt og reaksjonene er overveldende!

Hvis alt dette høres skremmende høyteknologisk ut, er Egil og Elise klar til å berolige med én gang: – Mange sliter, tør ikke spørre. Men vi har så lav terskel som mulig, og det er viktig å huske at det finnes ingen dumme spørsmål!

Når eplene falle

Av Torstein Alvar

*Någen har makt, å di bane seg fram
Andre har rett, men bler ståandes igjen
Ein ting e viktig for meg, og viktig for alle
Ka sia av gjerde, står du på, når eplene falle*

*Å sidde du der, å spise ber, å drømme deg vekk
Skjønn' ikkje heilt koffor du e ber, forstår kje
et kvekk*

*Du e kje aleina om det, sånn har me det alle
Men ka sia av gjerde står du på, når eplene falle*

*Å eg vet ein hage, ein hemmelige plass
Det sko du likt å visst, det sko me hatt alle
Å kanskje går du forbi, å synge å tralle
Men ka sia av gjerde, står du på, når eplene
falle*

*Når våren komme, kjenn' eg at klokkene kalle
Eg vet kor eg ska, eg synge å eg tralle
Eg sag' ikkje greinå eg sidde på, men tar meg
te palle*

*For eg vil ver på rett si' av gjerde, når eplene
falle*

*Når bladene spire, og blomstene sprette
Bare så du vet det; då e eg der.*

*Krevande sager i livet, tyngje oss ner
Någe e over, någe gir meg fred
Lyset fra himmelen, skinne inni meg
Jesus leve, takk og lov for det*

*Å når bladene visne, og eplene falle
Og blomstene dør
Då e eg der.*

Kommer og går. Foto: Torbjørn Moen.

Mannen – reisen, skipet og havet

Gjennom sin reise og sitt liv, setter han spor gjennom bildene, undervisningen og deltakelsen i kunst- og kulturdebattene. Alle aktivitetene viser en imponerende allsidighet.

Tekst: Berit Tveit

Han startet, allerede som tenåring, å male bybilder fra Storhaug. Videre i kunstnerlivet er motivene hentet fra hva som stod ham nær, som sjøfarten i Stavanger, til alle opplevelsene på reisene.

Ved å bruke olje, akryl, kullstift eller tusj, og med dristige farger og magisk lys får Oscar Reynert Olsen frem det spennende og eventyrlige ved å være i bevegelse, være underveis, være på en reise. Menneskene i bildene, beskriver stemningen og opplevelsene som følger med reisene.

Oscar Reynert Olsen er utdannet ved Statens Håndverks- og kunstindustriskole

(SHKS) og Statens Kunstakademi. Etter utdannelsen, underviste han også ved SHKS, og opprettet en eksperimentell tegnelinje. Han ledet denne i flere år. I årene fra 1958–1960 var han stipendiat i Sørøst-Asia.

I 1966 – 1971 arbeidet Oscar i Nairobi som billedredaktør i et flernasjonalt østafrikansk forlag. Som tegner og illustratør har han satt dype spor innen det norske tegnefaget og han ble i 1985 sendt til USA for å holde foredraget «100years of Norwegian Drawings» i samarbeid med American-Scandinavian Foundation. En ambassadør for norsk tegnekunst. Han har mottatt stipender, og stillinger, verv

Oscar Reynert Olsen – Tegner, maler og grafiker, født 23. mai 1925 i Stavanger

og medlemskap har vært mange i ulike kunst- og kultur råd og foreninger. Han har deltatt på kollektive og separate utstillinger.

I 1963 utformet han en frimerkeserie i anledning Edvard Munchs 100-års jubileum.

Hans bilder er innkjøpt av Nasjonalgalleriet, Museet for Samtidskunst, Riksgalleriet, Norsk Kulturråd, Stavanger Faste Galleri, Oslo Kommuners Kunstsamlinger, Sjøfartsdirektoratet i Haugesund og flere private samlinger.

I et intervju med Egon Låstad i Numer i anledning sin 95 års dag, sier Oscar Reynert Olsen: «Marinemaler er jeg ikke, og maler derfor ikke skipsportretter. De skip jeg maler kan derfor først og fremst betraktes som metaforer pekende utover seg selv, som en billedlig reise lastet med lengsler og drømmer.»

Og det er disse motivene, reisen, skipet og havet som jeg selv fasineres av. Forventning og undring, hva drar jeg ifra og hva venter meg der fremme? Et håp, en mulighet og en lengsel.

Oscar Reynert Olsen viser oss de monumentale skipene, like gjerne som «fjordabåten» i Ryfylke.

De lange, så vel som de korte reisene.

Da jeg vokste opp i Stavanger, var en av de store opplevelsene å være på kaien når amerikabåten, Stavangerfjord la til. Skipet var

fylt av mennesker med store forventninger om besøk i «gamlelandet».

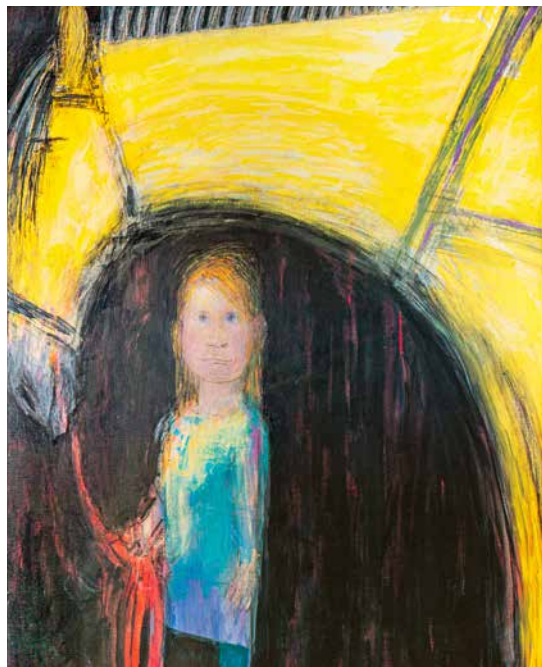
Det å se opp på det kolossale skipet, og føle seg så veldig liten. Samme følelsen dukker opp når jeg ser på de monumentale skipene Oscar Reynert Olsen maler. «Metaforene pekende utover seg selv,» er nesten som å gi skipene personlighet. Her i bildet av de to møtene skipene.

Ved siden av portrettene av skip, er menneskene ofte sentrale i bildene. Det er sjømenn som lossere og laster og mønstrer på. Reisende som venter på kaien eller allerede er kommet om bord. Bildet Kirkegård, viser en gruppe sørgende mennesker med havet som bakgrunn. Bildet henger i Stavanger Kunstforenings Faste Galleri.

Et annet bilde jeg er veldig glad i er «Jenta og hesten»

Oscar Reynert Olsen har bidratt så mye, både gjennom bildene sine og gjennom sitt virke som en utadrettet kunstner og pedagog, her hjemme og ute i den store verden.

Takk til Oscar og hans livsledsager Anne Lise.

Odelsjente. Foto: Torbjørn Moen.

Vi må ha to tanker i hodet på en gang

Tekst: Dag Mossige, leder for Utvalg for Helse og Velferd

I bystyrets nylige diskusjon om vår oppdaterte «Plan for Omsorgsbygg» ble den kommende «eldrebølgen» flittig trukket frem. Det er ikke et ord jeg er spesielt begeistret for. En «bølge» har nesten noe skremmende over seg. Det er riktig at antallet eldre vil dobles i planperioden (2021-2034). Og «eldrebølgen» er et velbrukt ord for å beskrive denne utviklingen – men det er ikke nødvendigvis et uttrykk som blir brukt vel. Ja, antallet eldre vil øke betydelig de neste årene. Men hvorfor det? Jo, fordi eldre lever stadig lenger, og de lever bedre, og langt mer aktive, liv. Et bedre vitnesbyrd om vår velferdsstat, hvor det ikke skal være størrelsen på ens lommebok som avgjør hvilken type omsorg man får, kan knapt tenkes. Vi ser her en gledelig utvikling i vår by: Andelen av våre eldste som etterspør helsetjenester, går ned. Pensjonister og eldre er i vår by en ressurs

på en helt annen måte enn tidligere – det være seg som aktive deltakere i lag og organisasjoner, i frivilligheten, i styrerom, i idretten, i politikken – eller når de må trø til for å avlaste de yngre generasjoner. Vi har svært liten grunn til å frykte noen ødeleggende «bølge» – tvert om. Når dette ordet likevel så ofte blir brukt, så må vi minne oss på det helt sentrale: Dette betyr flere gode år for de fleste.

Samtidig må vi vri om kursen på måten vi organiserer eldreomsorgen. For Arbeiderpartiet står to ting her sentralt: Ja, vi skal forebygge, og legge til rette for at flere kan bo lengre hjemme. Men Arbeiderpartiet går ikke med på å ta fra folk mulighet til sykehjemsplasser før det er redusert behov for dem. Vi skal forebygge, men samtidig ha fortsatt god sykehjemsdekning – og fullt trykk på å redusere sykehjemskøene. Da må vi være svært forsiktige med endringer i den såkalte dekningsgraden, altså heldøgnsomsorgstilbudet for eldre over 80 år.

Arbeiderpartiet støtter LEVE HELE LIVET, som skal gjøre oss bedre på å tilby tjenester i hjemmet til de som ønsker å bo hjemme. Det betyr et bedre treningstilbud gjennom fysio- og ergoterapi. Det betyr flere arenaer for sosial kontakt på dagsenter, og det betyr at vi skal hjelpe og støtte opp om pårørende som hjelper sin familie. God tilrettelegging og forebygging vil gjøre at vi over tid trolig vil trenge en lavere dekningsgrad for sykehjemsplasser. De fleste ønsker å bli boende i egen bolig så lenge de føler seg trygge og får hjelpen de trenger.

«Et bedre vitnesbyrd om vår velferdsstat, hvor det ikke skal være størrelsen på ens lommebok som avgjør hvilken type omsorg man får, kan knapt tenkes».

i eldreomsorgen

Men de som mottar hjemmehjelp, skal ikke måtte forholde seg til stadig nye pleiere – fordi dette går ut over kvaliteten i omsorgen. Derfor tilbakeførte Arbeiderpartiet og våre samarbeidspartier 10 millioner ekstra i året til hjemmebaserte tjenester. Samtidig økte vi driftsbudsjettene til sykehjemmene med 15 millioner kroner årlig slik at ansatte kan bruke mer tid på hver beboer. Ennå trenger vi flere sykehjemsplasser, spesielt for demente. Mange eldre kan ikke nyttiggjøre seg alle de nye tekniske hjelpemidlene. Vi har derfor tatt flere grep. Etter at kommunen overtok Blidensol sykehjem for demente har vi gjennomført en mulighetsstudie for utvidelse. Det er her plass til et nybygg med 40 nye plasser for demente. Vi sa nei til å lage den såkalte «demenslandsbyen» da den ville gi for få nye plasser, men også fordi vi mener det er viktig å heve kunnskapen om demens på alle våre sykehjem, i stedet for å bygge en spesialisert landsby for mennesker med demens.

Ved Ramsvigtunet skal nybygget med 30 demenstilpassede sykehjemsplasser stå klart i 2023. Et nytt byggetrinn 2 vil gi ytterligere plasser – om det er politisk vilje for det. Vi ønsker også å bygge et helt nytt sykehjem i Jåtten. Samtidig arbeider vi også for å legge til rette for et godt samarbeid med private, ideelle aktører. I forrige periode ble Domkirken sykehjem nedlagt. Vi har hatt tett dialog med Diakonhjemmet om å bygge opptil 100 nye omsorgsboliger her av typen omsorg-pluss, som er boliger tilrettelagt eldre som vil klare seg mest mulig selv, men med aktivitets-senter med mulighet for sosiale fellesskap, og en vaktordning hele døgnet. Under behandlingen av Plan for Omsorgsbygg vedtok bystyret at vi ønsker at kommunen skal sikre seg eksempelvis rettigheter gjennom utbyg-gingsavtaler, med mål om at flere senior- og andre omsorgsboliger legges inn i nye bolig-

prosjekter – for å møte våre innbyggers behov nå, og i fremtiden.

I Stavanger er vi enige i mye i eldreomsorgen, og det synes jeg er svært bra. Samtidig går vi i ulike retninger om hvor fort endringene skal skje – og hvor langt de til slutt skal gå. Ved forrige budsjettbehandling økte Arbeiderpartiet og dagens samarbeidspartier helse- og velferdsbudsjettet betydelig. Her trakk opposisjonen i en annen retning. «Høyre vil gradvis redusere den høye dekningsgraden kommunen har i dag ned mot landsgjennomsnittet», het det et forslag, som innebar en reduksjon i budsjett på 136 millioner i fire-årsperioden. Selv om Høyre også foreslo en ekstra bevilgning på 8 million til LEVE HELE LIVET i kommunedelene, mener vi et kutt i en slik størrelsesorden er drastisk – både fordi det ikke er forsvarlig å foreta en så stor endring på så kort tid, men også fordi

«For det er lov å ha to tanker i hodet på en gang: Ikke alle kan «leve hele livet» i egen bolig – da må sykehjemsplassen stå klar for de som trenger den.»

vi ikke er enige i prinsippet som lå til grunn. For vi er stolte over Stavangers dekningsgrad. De er ikke et mål i seg selv å komme ned på landsgjennomsnittet. Når budsjettet for neste år snart skal legges, håper jeg igjen vi kan enes om den felles enigheten som lenge har preget Stavangerpolitikken. For det er lov å ha to tanker i hodet på en gang: Ikke alle kan «leve hele livet» i egen bolig – da må sykehjemsplassen stå klar for de som trenger den.

Rederieeventyret på Kyrkjøy

Tekst: Hans Eyvind Næss. Foto: Rødne.

Nordenden av Kyrkjøy i Sjernarøyene er som en liten halvøy. På østsiden grenser halvøyen mot Forasundet. Den nordøstre delen heter Norheimsberget. På 1700-1800-tallet ga området rom for mange husmenn. Men området ble omkring 1900 fradelt gården Norheim som selveiende småbruk. Det største av disse brukene kjøpte Børge Larsen Rødne fra Erfjord i 1925. Livsgrunnlaget var det samme som på de mange andre småbrukene på Kyrkjøy, jordbruk, husdyrhold og fiske. Men snart skulle levevilkårene endre seg. Sønn til Børge, Ludvik Rødne (1908-1987) var en mann full av energi og kreativitet. Han deltok tidlig i politikk og foreningsliv i Sjernarøy kommune. I tillegg ble han en entreprenør i det lokale næringslivet. Han kjøpte først en motorbåt kort tid etter at de slo seg ned på Sjernarøyene. Båten het «Fram», en eldre skøyte på 36 fot bygget 1894 med en 9 hk Rap-motor. I 1950 er Ludvik Rødne registrert med en større båt, motorskøyten «Vega» på 44,5 fot. Den ble bygd i 1939 og var en av de største og nyeste skøytene i Sjernarøyene i 1950.

I 1951 fikk Ludvik Rødne konsesjon til å drive kassefabrikk og trelasthandel.¹ I 1953 ble kassefabrikken på «Båtneset» bygd. Ennå i 1962 ga sagbruket større inntekter enn skyssdriften. Det ble kjøpt inn tømmer fra mange leverandører rundt om i Ryfylke, både på naboøyene, i Erfjord og på Nedstrandlandet. Tømmeret ble slept til sagbruket med egen båt. Skøyten «Vega» ble brukt til mange typer frakt og deltok også på brislingfiske. Båten gikk både med fisk og hummer, frukt og produktene fra sagbruket.

Men båter kunne også nyttes til passasjertrafikk, tenkte Ludvik Rødne. I Sjernarøyene var det mange barn som måtte fraktes med

båt til skolen. Et opplegg til et felles tilbud til skyss til å dekke ulike behov i lokalsamfunnet ble starten på rederivirksomheten til L. og B. Rødne.²

Det var omorganiseringen av skolevesenet og sammenslåingen med Finnøy kommune med plassering av de nye ungdomsskoletrinnene på sentralskolen på Judaberg som skapte økt behov for skoleskyss.

Rødne inngikk stadig flere avtaler om skoleskyss, noe som førte til behov for to båter i elevtrafikken. I 1964 fikk A., B. og L. Rødne kommunal garanti for 80.000 kroner til kjøp av ny skyssbåt. «Øyar».³ Båten hadde 30 sitteplasser og maksimalt antall på 50 passasjerer.

Skyssbåten «Øyar» satte Rødne i trafikk i 1966. Foto fra Håkon Eide.

Bedriften gikk inn i den nye storkommunen som en solid virksomhet.

En ny båt, «Rygerøy», representerte et stort fremskritt som skyssbåt. I 1985 omorganiserte firmaet seg fra familieselskap til familieeid aksjeselskap. Da Ludvik Rødne døde overtok sønnene ansvaret for driften. Eierskapet er beholdt i familien. En rekke familiemedlemmer har hatt stillinger i firmaet som nå ledes av tredje generasjon ved Lars André Rødne.

Rødnes hovedbase på Kyrkjøy.

Rødne ekspanderte videre frem mot år 2000 og investerte i aksjer i en rekke selskaper, Sjernarøy Maritim as, turistdestinasjonen Hellenen i Lysefjorden og i landtransport. Flere av båtene tok også ambulanseoppdrag. I 2001 delte Rødne opp virksomheten i flere datterselskaper. Disse ble i 2014 slått sammen igjen til konsern, noe som ga bedre oversikt og styring med den økende virksomheten. Rødne solgte seg også ut i flere selskaper slik at selskapet kunne konsentrere virksomheten om skyss-tjenester med båt.

Allerede fra år 2000 satset Rødne på hurtiggående katamaraner til utførelse av så godt som alle oppdrag. Rødne ble snart et

begrep i norsk rederivirksomhet. Spissingen av kompetansen førte til at selskapet kunne utvide sin opprinnelige lokale strategi til deltakelse i anbudskonkurranser i hele Fjord-Norge. De åpnet også tidlig for å samarbeide med andre rederier slik at ferjeselskapenes biltransport kunne kombineres i ruteopplegg sammen med Rødnes hurtiggående katamaraner.

Mange av Rødnes oppdrag og kontakter de senere årene er lokalisert til Bergen der Rødne har ansvaret for flere turistruter og Sunnhordland der den såkalte «Hardangerfjordekspresen» og langsiktige ambulansebåtoppdrag har betydd mye for lokalbefolkningen og gitt firmaet godt rennomé

1 Stavanger Aftenblad 31.10. 1951.

2 Motorisert elevskyssordning var ikke en nyhet i seg selv. Allerede i 1938 hadde lærer Johan Hovda, som da var lærer på Talgje hadde kjøpt seg motorbåt og skysset elevene mellom de to øyene da skolen på Talgje ble lagt ned på grunn av sviktende elevtall. Båten var en hardangerbåt med en 5 HK Marne-motor.

3 Kommunestyremøte 11.4. 1964. Øyar var sertifisert for 40 personer.

Rødnes aller siste kontraheringer ble gjennomført trass i at pandemien skapte betydelige problemer for selskapet. Men den store veksten som fant sted særlig fra 2011-2012 frem til 2020 ser ut til å ville fortsette med båter som er av det mest fremtidsrettede slaget som den

helelektriske passasjerbåten «Ryger Elektra» fra 2020 som går i turisttrafikk på Lysefjorden og ambulanserbåten «Rygermedic» fra 2021

Rødne har beholdt Norheimsberget som base. Her bor de fleste av familiene og her er kai og verksted og administrasjonsbygg.

«Mortepumpen» – Utgivelsesdatoer og innleveringsfrister 2022

Stavanger kommune, Helse og velferd vil også i 2022 utgi 4 nummer av Mortepumpen, informasjonsblad for eldre i Stavanger.

Utgivelsesplan 2022:

	Nr. 1/22	Nr. 2/22	Nr. 3/22	Nr. 4/22
Innleveringsfrist til redaksjonen	19. januar	27. april	25. august	27. oktober
Utgivelsesdato	2. mars	7. juni	28. september	1. desember

Informasjonsbladet sendes til alle over 67 år i Stavanger kommune. Spørsmål som ønskes belyst i senere nummer av «Mortepumpen», sendes til redaksjonen. Redaksjonens adresse finnes på side 2.

Kunstutstilling i Tante Emmas Hus

Tante Emmas Hus åpnet ny kunstutstilling 27. oktober i prosjektet «Visuelt mangfold» «Kontrapunkt» av Trond Sigvaldsen. Utstillingen varer til og med 17. desember.

Tekst: Brit Bjørkli

Tante Emmas Hus har som formål å være en arena for ulike kulturuttrykk, der eldre er utøvere eller mottagere.

Som kjent har det i Kafe Breiavatnet i Tante Emmas Hus i flere år vært holdt jevnlig maleriutstillinger. Utøverne har vært både anerkjente kunstnere og selvlærte. Hensikten med utstillingen har vært både å pynte opp i husets kafe og å vekke nysgjerrighet og interesse for god kunst.

Berit Wathne er vår frivillige kunstformidler. Hun har det faglige ansvaret for kunstutstillinger i Tante Emmas Hus og prosjektet er støttet av den kulturelle spaserstokken i Stavanger kommune.

I tilknytning til åpning av utstillingen har vi en kulturkveld hvor kunstneren forteller om seg og sin kunst. Utstillingene har vært godt besøkt.

I 2013–2015 var det kunstutstillingsprosjektet «Gjensyn med Stavangerkunstnere» som ble vist. Det var et gjensyn med stavangerkunstnere som var gått bort.

I 2018 hadde vi et nytt prosjekt «Et år med kvinnelige billedkunstnere i Tante Emmas Hus» og i 2019 var tema «Maleri i ulike teknikker»

Prosjektet i 2020 «Visuelt mangfold» ble det kun én utstilling før pandemien begrenset aktivitetene.

Tante Emmas Hus fortsetter med prosjektet «Visuelt mangfold» i 2022.

Trond Sigvaldsen f. 1951, født og oppvokst i Stavanger.

I hovedsak har hans jobb vært å arbeide med film og videoproduksjon for næringslivet. Parallelt har han også jobbet med sitt eget kunstneriske uttrykk, først med fotografiet på 70-80-tallet, video på 80-90-tallet og de siste ti årene med maleriet.

Dette er første gang han stiller ut malerier i Stavanger.

www.trondsigvaldsen.no

INFORMASJONSSIDER

Innenfor de neste sidene har vi samlet det meste av nyttig informasjon og annonser.

Redaksjonen minner om at alle frivillige lag og organisasjoner, foreninger og menigheter får annonsere gratis i Morte pumpen.

Digihjelp

Vil du lære å bruke smarttelefon, PC eller nettbrett? Vil du kjenne deg tryggere på internett? Kom innom et av våre tilbud, så hjelper vi deg!

Hundvåg

Drop- in hver mandag klokken 12.00 – 14.00 i kafeen på Øyahuset. Ingen påmelding. Ta kontakt med Ann Therese Madland på Hundvåg frivilligsentral dersom du har spørsmål: ann.therese.madland@stavanger.kommune.no eller 992 90 718.

Storhaug

Kurs over 12 ganger. Første tirsdagen i hver måned i Kvitsøygaten 3 på Storhaug. Du kan selv velge om du deltar på en kursdag eller på flere. Påmelding til storhaug.frivilligsentral@stavanger.kommune.no eller 907 13 992.

Vikevåg

Innbyggerservice har drop-in digihjelp på hverdager klokken 08.30 – 15.00 i Asalveien 6. Biblioteket har drop-in på onsdager. Mulig å booke time på mandagen.

Sølvberget

Gratis datahjelp i inntil 20 minutter, mandag til torsdag klokken 17.00 – 21.00 i informasjonsskranken i 1. etasje.

Hjertelig velkommen skal du være!

Stavanger
kommune

Visste du at vi har en frivilligsentral i hver kommunedel i Stavanger? Ta kontakt med din nærmeste sentral for å få mer informasjon om frivillig aktivitet i ditt nærmiljø, eller sjekk ut stavangers.frivilligsentraler.no

Eiganes og Våland frivilligsentral:

Jon Ree Holmøy, mobil: 99263301

Finnøy frivilligsentral:

Ragnhild Valand, mobil: 99398595

Hillevåg frivilligsentral:

Eileen Myrbakk Olsen, mobil: 97152969

Hinna Frivilligsentral:

Sunniva S. Roberts, mobil: 91842657

Hundvåg frivilligsentral:

Ann Therese Madland, mobil: 99290718

Madla og Kvernevik frivilligsentral:

Line Møllerop, mobil: 90618306

Rennesøy frivilligsentral:

Björg Vestbø, mobil: 40292381

Storhaug frivilligsentral:

Hege Benedicte Blom Stene,
mobil: 90713992

Tasta frivilligsentral:

Eva Marie Gärtner, mobil: 46925212

Du er også hjertelig velkommen til å ta kontakt med oss dersom du savner noen aktiviteter i din kommunedel. Vi ser frem til å høre fra deg!

Formiddagstreffet i Madlamark menighet

Våren 2022 Kl. 11.00 i menighetssalen.

5. januar	Juletreffest: Festtale v/ Berit Espeset. Gang rundt juletreet. Opplesning v/Svanhild Hagen. Musikk v/Jostein Byrkjedal.	16. februar	Odd Dubland: «Hans Nilsen Hauge». Frivillighetssentralen. Andakt.
19. januar	Einar Haukaas: «Yrkeslivet mitt, ikkje etter A4 normalen». Allsang v/ Odd Jan Hagen. Andakt	2. mars	«Minner og inntrykk frå livet som norsk diplomat». Tidlegare ambassadør Øyvind Nordsletten fortel. Ingjerd Bull-Sinnes: Forretningen T. Bull-Njaa og Hillevåg. Andakt.
2. februar	Torstein Jørgensen: «Fra Stavanger til alle verdens land». Turistforeningen: Turopplegg for 60+ Andakt.	16. mars	Kristent interkulturelt arbeid (KIA) v/ Katrine Idsø m. flere. Utlodning. Andakt.

Lyst å bli med som frivillig?

Du er en resurs for andre seniorer!
Du er med i et hyggelig fellesskap!

Ta kontakt med Brit hvis du ønsker å være med!
Tante Emmas Hus – for seniorer
Kongsgt. 43, tlf. 51507214
tanteEmmas.Hus@stavanger.kommune.no

Har du nedsatt syn eller hørsel?

Stavanger
kommune

Ta kontakt med fagkonsulentene for syn og hørsel

**Er du definert som svaksynt av øyelege?
Hjelper ikke høreapparatene dine deg tilstrekkelig?**

Vi kan:

- Utrede og kartlegge behov når syns- eller hørselstapet medfører problemer i dagliglivet
- Foreta utprøving og formidling av syns- og hørselshjelpemidler
- Gi deg råd og veiledning vedrørende ditt syn- eller hørselstap

For å benytte tjenesten må du:

- Være over 18 år
- Være bosatt i Stavanger kommune
- Være definert som svaksynt av øyelege
- Ha fått diagnostisert nedsatt hørsel hos en øre nese hals-spesialist

Fagkonsulentene holder til på Johannes Læringscenter i Haugesundsgata 27. Tjenesten er gratis.

Ta kontakt:

Syn: Tlf. 51 50 81 07 eller 95 87 72 58(sms)
Hørsel: Tlf. 51 50 76 33 eller 98 82 62 45(sms)
Mail: sansetap@johannesls.no
www.johannes.no

Rådgivningskontor for hørselshemmede og deres nettverk

Stavanger
kommune

**Spørsmål som gjelder nedsatt hørsel.
Bruk og stell av høreapparater.
Informasjon om tilbud og rettigheter.
Hjelp med brev, søknader og skjema o.a.**

Stavanger kommune har Rådgivningskontor for hørselshemmede over 18 år og deres nettverk.
Tjenesten er gratis og gjelder for innbyggere i Stavanger og Randaberg.

Rådgiverne kan treffes på **Johannes Læringscenter**, Haugesundsgata 27
– etter avtale tirsdag og torsdag.

Eller møt opp på:

Formiddagstreff i **Døvekirken** kl. 11.00-13.00: Hver tirsdag
Tante Emmas Hus Kl. 11.00-12.00: Første torsdag i måneden
Skipper Worse Ledaal Kl. 11.00-12.00: Andre torsdag i måneden
Judaberg innbyggertorg Kl. 09.30-11.30: Tredje torsdag i måneden
Vikevåg innbyggertorg Kl. 12.00-14.00: Tredje torsdag i måneden

Dersom du ikke har mulighet til å komme til oss, kan vi også avtale hjemmebesøk.
Rådgivningskontoret er stengt i skoleferier.

Telefon eller SMS 47 80 35 41
e-post: horsel@johannesls.no
Postadresse: Pb 8069 Forus, 4068 Stavanger
www.johannes.no Spesialavdeling Voksne (gult felt) - Meny

Hvor skal du bo når du blir eldre?

Alternativet kan være Solvang Omsorgsboliger som ligger på Eigenes.

En blokk med topp beliggenhet, og 26 moderne leiligheter fra 40 til 70 kvm, stor park ute, og takterrasse. Alle leilighetene har kjøkken/stue, soverom, bad, bod og gang. Nærhet til sentrum og til alle fasiliteter. Her er det ingen innskudd, kun leie og depositum.

Frokost og middag blir servert
7 dager i uken.

Vi har også frisør og fotpleie på huset,
og mye sosialt samvær.

Solvang er basert på medlemskap,
og alle kan bli medlem.
Medlemskap koster kr. 1500,- for par,
og kr. 1000,- for enslig.
I tillegg kommer det en årlig avgift
på kr. 100,-.

Ta kontakt for tegning av medlemskap
på www.solvangomsorgsboliger.no
eller på telefon 51 84 90 00.

Foto: Stein Hugo Kjelby

Stavanger Sanitetsforening

Styreleder Ingrid Bergesen   Tlf. 48 14 17 02
Kontor, Madlaveien 13   Tlf. 51 52 67 88
Bo- og aktivitetssenter, Tjensvoll   Tlf. 51 87 01 10

Velkommen til: Møter for medlemmer og andre interesserte siste mandag måneden kl. 19.00.

Morgenbading og publikumsbading i varmtvannsbasseng, trening i aktivitetspark,
kafe mv. i bo- og aktivitetssenteret.

Utleie av selskapslokaler og kurs- og møtelokaler.

For mer info: ta kontakt pr. telefon eller sjekk vår nettside:

www.stavanger-sanitetsforening.no.

Vi er også på Facebook: Stavanger Sanitetsforening, frivillig organisasjon.

Rådgivningskontoret for pensjonister

Tante Emmas Hus, Kongsgt. 43, Stavanger
(inngang fra parken)

Rådgivningen er et gratis tilbud til alle pensjonister.

Ta kontakt med oss dersom du har behov for råd eller hjelp i forbindelse med:

- arv/testament
- overføring av hus eller hytte til barn/barnebarn
- skatt og selvangivelse
- pensjon/trygd
- forsikring
- eller kanskje helt andre saker du grunner på

Våre medarbeidere har lang livserfaring og bred yrkeserfaring.

Alle våre rådgivere har taushetsplikt.

Ring og bestill time på tlf. 51 50 78 90. Du kan også legge inn en beskjed på vår telefonsvarer eller sende en e-post til radgivningskontoret@stavanger.kommune.no

Kontoret er betjent mandag-fredag kl. 10.00–12.00. Det er stengt i skolenes påske-, sommer- og juleferie.

Rosenberg Pensjonistforening

Rosenberg Pensjonistforening har sine møter i Rosenberg Idrettshall. Her disponerer vi kontorplass, møtelokale og treningslokale. Fotball, gymnastikk og apparattrening er populært. Vi møtes hver mandag og torsdag fra kl. 07.00 – 11.00. Treningen starter kl. 08.15. Det er også mulig å møte opp for en kopp kaffe, og drøys med

tidligere kolleger. Første torsdag i måneden, har vi medlemsmøte som begynner kl. 10.00. Her har vi som regel en innleder med populære/viktige emner. Pensjonistforeningen er åpen for pensjonister fra Rosenberg Verft, men tar også imot personer som tidligere har vært ansatt ved verftet, eller som på annen måte har spesiell tilknytning til bedriften. Har du lyst til å være med oss, kan du ta kontakt med oss mandag eller torsdag i Rosenberg Idrettshall mellom kl. 08.30 og 11.00, eller direkte til lederen Karl Børge Larsen, tlf. 452 69115.

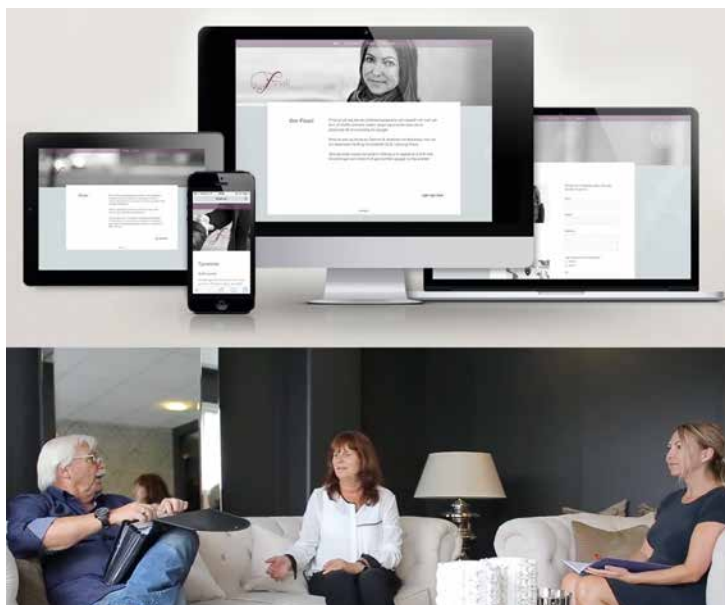

Finali er et konsulentbyrå som hjelper privatpersoner som har behov for bistand.

Finali tar blant annet på seg alle de praktiske oppgavene som oppstår når livet endrer seg.

Finali leverer også generelle tjenester som hjelper deg til dine hverdagsbehov. Dette kan f.eks. være å rydde opp i avtaler/faste utgifter, som forsikring etc. Opprydning/salg av bolig, eller andre ting som kan være utfordrende.

Ansatte i Finali har relevant og grundig utdanning, som gir kompetanse på alle områdene det jobbes med. Kunden får en fast kontaktperson. Møtene holdes hos kunden, Finali, eller etter eget ønske/behov.

GRATIS KONSULTASJONSTIME
+47 451 55 599
post@finali.no

Vi vet at mange eldre sliter alene

Dessverre glemmer mange at livet kan bli bedre igjen

Ring oss hvis du sliter eller kjenner noen du vil hjelpe

TIPS 51 51 59 59

Hverdager 08:00 - 15:00

Kirkens SOS 22 40 00 40

- Vi er der alltid!

Stavanger DPS, AAT, 51 51 45 45/957 45 203

alle dager 09:00 - 21:00

Rådet for psykisk helse

HELSE STAVANGER
Stavanger universitetssjukehus

**VELGÅ
LEV ENO**
selvmordsforebygging

Landsforeningen for hjerte- og lungesyke – LHL Stavanger, Sola og Randaberg

Vi er en lokalforening med ca. 850 medlemmer og har som motto å gjøre livskvaliteten best mulig for våre medlemmer.

Vi har åpne møter den andre onsdagen i hver måned i Bekkefarets bydelshus kl. 19.00 med underholdning eller interessante temaer, kaffepause med rundstykker og avslutter med utlodning.

Vanntrim i oppvarmet basseng i Tastahallen hver torsdag kl. 19.00–21.00.
Kontaktperson Gry Tennesand tlf. 90 77 93 66.

Turtrim med innlagt kaffi og drøsepause hver onsdag kl. 11.00, møtested Gamlingen.
Kontaktperson Borghild Thorsen tlf. 51 58 02 31.

Dans 4 ganger årlig, danseaften til levende musikk på Skipper Worse, Ledaal.

Krakketrim hver tirsdag kl. 13.30 på Tasta Bydelshus. Kontaktperson: Gerd Synøve Håversen, tlf. 91 68 56 74.

LHL
Stavanger

I samarbeid med nærliggende lokallag, likemannstjeneste ved hjerte og lungeavdelingene på SUS, hver onsdag fra kl. 15.00–17.00.

Bingo og sosialt samvær i Bekkefarets Bydelshus siste mandag i hver måned kl. 18.00–20.00.

Lørdagstreff i Rosenkrantzgt. 36. første lørdag i hver måned kl. 11.00–13.00.

Hobbyklubb for damer i Rosenkrantzgt. 36. første mandag i hver måned fra kl. 17.30.

Vi arrangerer også årlig 4 kjeke bussturer.

Vårt kontor er i Rosenkrantzgt. 36 og har åpent hver mandag og tirsdag mellom kl. 11.00 og 13.00. Tlf. 51 53 40 51.

Blir du medlem får du tilsendt vårt blad 4 ganger i året. Her formidler vi fortløpende alle nødvendige opplysninger.

HØRSELSHJELPEN

**Har du behov for tips eller assistanse
for bruk og stell av høre-apparater og
hørselshjelpemidler?**

Erfarne brukere vil hjelpe deg.

Skipper Worse, Ledaal: den 2. torsdagen i måneden fra kl. 11 til kl. 12:30
Skipper Worse, Madla: den 2. tirsdag i måneden fra kl. 10:30 til 11:30
Skipper Worse, Tasta: den 2. tirsdag i måneden fra kl. 12:00 til 13:00

Kommunens Rådgivningskontor for hørselshemmede vil være tilstede på Skipper Worse, Ledaal, den 2. torsdagen i måneden fra klokken 11.00-12.00

Ta kontakt med administrasjonen for mer informasjon

ER DU CI (COCHLEA
IMPLANTAT) BRUKER?

*Velkommen
til CI-klubben*

► På Skipper Worse, Ledaal, har vi etablert en uformell møteplass (CI-klubben) hvor CI-brukere og pårørende/nære familiemedlemmer, samt personer som vurderer CI-operasjon, kan møtes.

► Her treffes vi den 3. onsdagen i måneden fra kl. 11 til kl. 13.

Møtedatoer høsten 2021: 15. sept, 20. okt, 17. nov og 15. des.

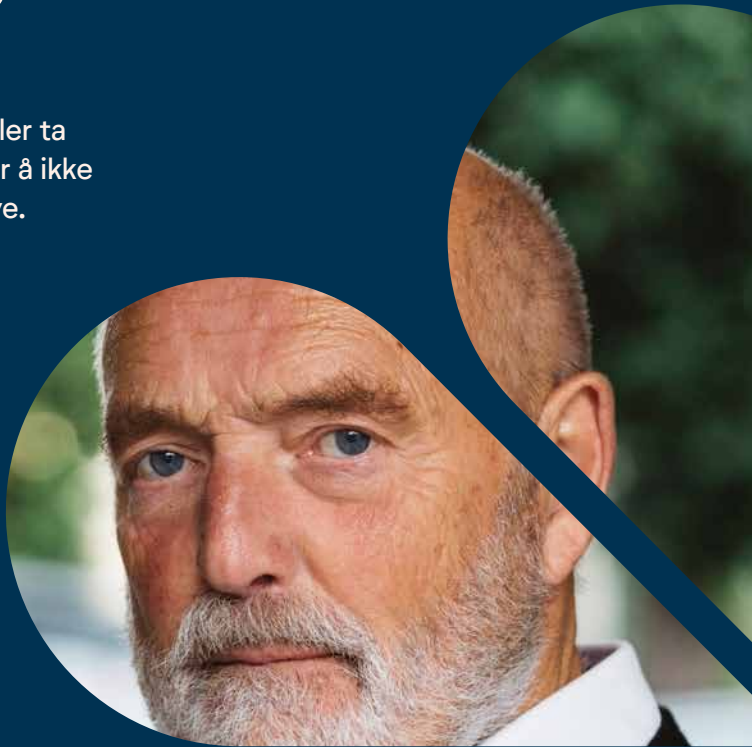
Ønsker du mer informasjon, send sms til 91157254

Det er menneskelig å ha det vanskelig.

Men alkohol løser ingen problemer. Snakk heller med noen du er glad i, eller ta en prat med fastlegen din. Alkovett er å ikke fylle på med mer når det er litt for mye.

Les mer på avogtil.no

Har du litt tid til overs og kan tenke deg å besøke ensomme eldre?

Er du pensjonist og har noen timer ledig på dagtid? Du kan besøke en person som opplever ensomhet og bidra med ditt selskap. Du kan dele dine interesser og erfaringer med andre. Kanskje har dere noe felles å snakke om? Som besøksvenn kan du bidra med en hyggelig stund for en som er mye alene. Er du interessert?

Vi trenger frivillige til å besøke personer som enten bor hjemme eller på sykehjem, for samtaler, et måltid, lesestund, turgåing eller andre sosiale aktiviteter. De frivillige som ønsker å besøke en hjemmeboende, vil alltid få en fast person å besøke. De frivillige på sykehjem kan velge om de vil besøke en fast person eller delta i noen av sykehjemmets aktiviteter. Alle frivillige får opplæring, oppfølging og veiledning.

Ønsker du å bli besøksvenn blir vi glade om du tar kontakt på stavanger@redcross.no eller ring koordinator Birgitte Nordnes på 907 86 958 eller 51 52 38 50. Du kan også registrere seg på www.mittrodekors.no.

TANTE EMMAS HUS – FOR SENIORER

Kongsgata 43, tlf. 51 50 72 71

Kafe Breiavatnet er åpen mandag til fredag:
kl. 11.00–15.00

Kafe hvor byens seniorer kan møtes. Kafeen har
byens flotteste utsikt over Breiavatnet.

Meny:

Smørbrød, focaccia, salat, kaker, kaffe, cappuccino
og sjokolade. Vi har også glutenfritt tilbud!
Frokostservering hver første tirsdag i måneden
kl. 10.30.

Vennetreff på Kafe Breiavatnet

Kom gjerne innom på besøk på Kafe Breiavatnet.
Flere vennegrupper, kolleger, skolevenninner/
kamerater eller de som har bodd i samme gate
treffes i kafeen. Ta kontakt for nærmere avtale.

Rådgivningskontoret for pensjonister:

Åpningstider: Mandag–fredag: kl. 10.00–12.00
Tlf. **51507890**, epost:

radgivningskontoret@stavanger.kommune.no

Rådgivningskontoret driver gratis rådgivning for
pensjonister og hjelper til med utfylling av skjemaer,
søknader, testamenter, osv.

Rådgivningskontoret for hørselshemmede:

Åpningstider: 1.Torsdag: i mnd. kl. 11.00 – 11.00
De gir råd og veiledning om tilbud og rettigheter for
personer med nedsatt hørsel.
(Rådgivningskontorene følger skolens ferie)

Aktiviteter i Tante Emmas Hus!

Sjakk

Kan du spille sjakk? Tante Emmas Hus har mottatt
flere sjakkbrett fra Sjakk & Samfunn.

Har du lyst til å spille sjakk eller lære andre å spille
sjakk så er det fint om du tar kontakt.

Seniornett Dataklubb i Tante Emmas Hus

Trenger du hjelp med nettbrett, mac, telefon eller
pc? Ønsker du å vite mer om slekten? Våre
frivillige instruktører i Dataklubben kan hjelpe
deg med å komme i gang. Du kan bli medlem i

Bilde (før mars -2020) av «Ungane i Gadå» fra Lagårds-
veien som treffes på Kafe Breiavatnet hver 3.torsdag.

Tante Emmas Dataklubb og delta både på slektsgranskning og datahjelp. Kom innom for en prat og nærmere opplysninger eller se vår nettside for program.

Onsdag 19. januar

Åpent Hus fra kl. 11.00–14.00

Data får en viktigere og viktigere plass i samfunnet, og store grupper opplever at de faller utenfor. Både i det sosiale livet og i den praktiske hverdagen kreves det i dag at man mestrer data.

Trenger du hjelp til å komme i gang med bruk av pc, nettbrett eller smart-telefon?

Våre frivillige veiledere i Tante Emmas Hus kan hjelpe deg med å komme i gang. Du trenger ikke ha forkunnskaper om data, men vi ønsker også deg velkommen som ønsker å lære litt mer. Vi vil gjerne få invitere deg til Tante Emmas Hus slik at du kan få informasjon om vårt tilbud om opplæring. Ingen spørsmål er dumme og opplæringen er gratis. Tante Emmas Hus har flere frivillige dataveiledere som kan hjelpe deg å komme i gang.

Kom innom onsdag 19. januar kl. 11.00–14.00

for å høre mer om tilbudet om opplæring.

Vi spanderer kaffe og vaffer!

Ta gjerne en telefon til Brit Bjørkli tlf. 51 50 72 14 for å høre mer om tilbudet og melde deg på.

Frivillig til Dataklubb

Dataklubben drives av frivillige pensjonister med gode datakunnskaper. Kan du tenke deg å være med som frivillig hjelper på vår dataklubb så er du hjertelig velkommen. Kom innom en onsdag og se om dette kan være noe for deg.

Strikkekafe:

2. torsdag i mnd. Ta med deg strikkesettet og kom. Åpen kafe!

Konserter

Torsdag 9. desember kl. 12.15 – Stina Kjeldstad og Bård Halsne spiller noen egne sanger og norske svisker fra svunnen tid. De er og inne fra Amerika med litt lune klassiske contry hits som de fleste vil kjenne igjen.

Kunstutstilling

Kunstutstilling «Kontrapunkt» av Trond Sigvaldsen varer til og med 17. desember.

Syng Julen Inn

Søndag 12. desember kl. 13.00–15.30 blir det Syng Julen Inn i Tante Emmas Hus. Det blir sang og musikk av Terje Rønnevik og tale ved bl.a. ordfører Kari Nessa Nordtun. Arrangementet er støttet av Eldrerådet og billetter kr 200 selges i Tante Emmas Hus.

Selskapslokale med byens fineste utsikt over Breiavatnet!

Selskapslokale til leie i anledning fødselsdager, barnedåp, konfirmasjon og selskap.

Lokalet kan også leies til møter for lag og foreninger. Lokalet har piano, musikkanlegg, prosjektor, teleslynge og internett. Kom gjerne innom for å se lokalet.

Ta kontakt m/daglig leder Brit Bjørkli tlf. **51 50 72 14/ 51 50 72 71** eller **tanteEmmas.hus@stavanger.kommune.no** for nærmere opplysninger.

Se vår hjemmeside: www.stavanger.kommune.no

Alle er velkommen til Tante Emmas Hus – for seniorer

Velkommen til en kjekk og sosial vinter på Skipper Worse-sentrene!

Vi på Skipper Worse-sentrene står klare til å ønske deg velkommen til sosiale møteplasser med mange kjekke aktivitetsgrupper. Vi har strikkekafeer, diskusjons- og samtalegrupper, sangkor, quiz, allsang, linedans, snekkerbod, sjakk og bridge, kulturklubb, fritidskurs, trening, turgrupper, dansefester og sangkvelder, konserter og kåserier. Og sist, men ikke minst, kafeer med deilig bakst og andre godsaker.

Ta kontakt direkte til våre senter for å høre mer. Vi har felles telefonnr. 51 56 43 30. Du kan også besøke hjemmesiden vår www.skipper-worse.no

MIDDAG PÅ DØREN

Vi leverer middag og dessert til hjemmeboende som ønsker eller trenger det. Ingen aldersgrense!

Dette er næringsrik og variert kost ut fra en valgfri meny.

Middagen leveres vakumpakket i praktisk emballasje, og vi anbefaler oppvarming i mikrobølgeovn. For mer informasjon og bestilling, kontakt oss på telefonnr. 51 56 43 30 (tast 1) eller 411 05 703. Se hjemmesiden vår www.skipper-worse.no for ytterligere opplysninger.

ALLSANG PÅ LEDAAL

Hver tirsdag kl. 11.00 inviterer vi til hyggelig allsang på Skipper Worse Ledaal. Etterpå inviterer vi til fellesmiddag for de som vil – NB: Påmelding til middagen.

Synes du det er vanskelig å komme alene? Vi tar veldig gjerne tar imot deg og holder deg med selskap. Ta kontakt med oss på telefon 51 56 43 30 (innvalg 1) eller epost til resepsjon@skipper-worse.no

SKIPPER WORSE AKTIV

Vi har trening for alle nivåer. Kom - enten du ikke har trent på minst 20 år, eller allerede er veltrent.

Liker du å gå tur? Bli med på ukentlige sosiale gåturer ut fra Ledaal, Madla og Tasta eller på en lengre tur ca. en gang i måneden.

Treningsstudio på Ledaal har åpent fra kl. 08.30 til 15.00 tirsdag, torsdag og fredag, og til kl.18.00 mandager og onsdager.

Du finner treningsplan på hjemmesiden vår www.skipper-worse.no/Aktiv
For mer informasjon ta kontakt på telefonnr. 51 56 43 30 (innvalg 1), eller epost: aktiv@skipper-worse.no

SENIORENE

Seniorer utfører hagearbeid, vedlikehold, maling m.m.

Tlf. 970 57 643

stavanger@seniorene.no

seniorene.no

Senior - Ynglingen

- et åpent og uforpliktende møtested for voksne menn -

Ytre Eiganesvei 21, 4022 Stavanger

Senior Ynglingen

Senior Ynglingen har startet opp igjen med møter etter koronaen. For vårsemesteret 2022 har vi følgende møtedatoer:

13. og 27. januar   10. og 24. februar
10. og 24. mars   7. og 21. april
5. og 19. mai

Møtene holdes på torsdager, og varer fra kl 1100 til 1300.

Møtene begynner med ca en time «drøs og dråpe» og deretter foredrag om et interessant emne. Velkommen til Senior Ynglingens møter i Ynglingens lokaler i Ytre Eiganesveien 21. (Med forbehold om at smittevernreglene ikke innskjerpes.)

Kontaktperson: Per Inge Veggeland, tlf 99 73 78 52.

Skipper Worse Sport

Skipper Worse Sport har vært aktiv i 35 år den 12.02.2020. Vi er en uavhengig forening av voksne, glade kvinner og menn fra 60 år, som liker å trimme.

Hver tirsdag og torsdag trimmer vi i Stavanger Idrettshall SAL A. Fra kl. 09.00 til kl. 11.00 kan du spille badminton eller bordtennis. Fra kl. 11.00 til kl. 12.00 er det musikk og gymnastikk.

Vi har god plass og greie garderober med dusj. Vi er nå 135 medlemmer og betaler kr. 300 i årskontigent. Er du nylig blitt pensjonist og søker litt nye bekjentskaper i fritiden? Da er vi en gjeng muntre pensjonistdamer som har plass til deg.

For opplysninger: Berit Garvik
berit.garvik@wemail.no • Mobil: 951 12 122

GATEMAGASINET
ASFALT

KR 100,- HALVPARTEN GÅR TIL SELGER gatemagasinet.asfalt.no

VIL DU BLI FRIVILLIG I KREFTFORENINGEN ?

Vi ser etter deg som vil bruke noe av din tid til støtte for kreftpasienter og pårørende. Kreftforeningens frivillige er uunnværlige i driften av våre tilbud.

Vi trenger flere frivillige både på dagtid og kveld. Ta kontakt med oss for en uforpliktende prat, så finner vi i fellesskap den aktiviteten som passer for deg. Vi tilbyr god opplæring og veiledning og et trivelig fellesskap.

Kreftforeningens distriktkontor Stavanger
Kontakt anne.sofie.gronn@kreftforeningen.no eller per telefon 97779029

Våre tilbud

- Hverdagshjelpen – Enkel hjelp når kreftene ikke trekker til.
- Kjøretjenesten – En trygg og trivelig kjøretur til lege og sykehus.
- Treffpunkt – For barn og unge som er pårørende
- Vardesenteret – Kurs, temamøter og veiledning eller bare en god samtale.

Hinna Sanitetsforening

Leder Mia Hetland – tlf. 924 18 235
Utleie av Idun – tlf. 911 41 719

Velkommen til:

Foreningsmøte 1. tirsdag i hver måned
kl. 19.00.

Seniordans hver onsdag kl. 14.30-16.

Torsdagskafé hver torsdag kl. 11.-12.

Dataklubb hver torsdag kl. 10.00.

Kvernevik Sanitetsforening

Formiddagstreff for pensjonister hver
onsdag fra kl. 09.30 til 13.00 i Sunde og
Kvernevik bydelshus.

Salg av smørbrød og vafler. Bingo.
Velkommen!

For spørsmål ring:

Olaug Svendsen 98 88 61 91

Torhild Warland 99 03 04 93

Kirkens SOS trenger *flere* frivillige!

Trenger DU en prat - ring 22 40 00 40

Har DU tid til å lytte til andre og vil bli frivillig - ring 971 70 995

993HJELP™

TIL ALT MULIG

VI ER TOTAL LEVERANDØR
AV ALLE TYPER
HÅNDVERKTJENESTER
OG KAN HJELPE MED

- ♣ TØMMERARBEID
- ♣ MURERARBEID
- ♣ MALERARBEID
- ♣ RØRLEGGERARBEID
- ♣ ELEKTRIKERARBEID
- ♣ FLISELEGGING
- ♣ HAGEARBEID
- ♣ OG MYE MER

VI PÅTAR OSS OGSÅ TOTALRENOVERING AV
BADEROM

Ta kontakt på

Tlf. 993 45 357

www.993hjelp.no

Kreftforeningens rettshjelp søker frivillige jurister / advokater

Er du jurist og vil bidra til at kreftrammede får en bekymring mindre?

Kreftforeningens rettshjelp er et gratis tilbud til kreftpasienter og pårørende. Våre frivillige er til stede ved våre Vardesenter eller distriktskontor i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand, Bodø og Tromsø. Gjennom Kreftforeningens rettshjelp ønsker vi å gi juridisk veiledning, slik at de som rammes av kreft skal ha en bekymring mindre.

Vi søker etter frivillig jurister/advokater til våre Vardesenter og distriktskontor i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand, Bodø og Tromsø.

Hva kan du bidra med?

- Juridisk veiledning til kreftpasienter og pårørende som kommer innom på drop in-besøk eller booker avtale på forhånd ved våre Vardesenter/distriktskontor
- Oppfølging av henvendelser i etterkant

Hva får du som frivillig i kreftforeningens rettshjelp?

- Mulighet til å bruke din fagkompetanse til å hjelpe kreftpasienter og pårørende med å få oppfylt sine rettigheter
- Utstrakt klientkontakt
- Et stort nettverk av jurister og advokater
- Tilgang til fagsamlinger og kurs for frivillige i regi av Kreftforeningen
- Opplæring og oppfølging fra ansatte i Kreftforeningen

Hvem ser vi etter?

- Du har avlagt juridisk embetseksamen/master i rettsvitenskap
- Du er serviceinnstilt (må evne å se klientenes behov og vekke tillit)
- Det er ønskelig med relevant erfaring innen trygderett, helse rett, forsikringsrett og/eller arbeidsrett
- Du kan bruke data som arbeidsverktøy

Vi har særlig behov for jurister med lang erfaring, og pensjonerte jurister er velkomne til å søke.

For mer informasjon om Kreftforeningens rettshjelp se vår nettside.

Har du spørsmål om vervet eller ønsker å bli frivillig, send oss en e-post med CV, vitnemål og eventuelle attester til rettigheter@kreftforeningen.no. Eventuelt kan du melde din interesse ved å fylle ut skjemaet på vår nettside.

Føler du deg noen ganger ensom? Da kan kanskje en besøksvenn hjelpe

Ensomheten kjenner ingen alder, og det finnes mange ensomme blant både eldre og yngre. Røde Kors Besøktjeneste bidrar til å gjøre hverdagen lettere for svært mange mennesker.

Rundt om i landet finnes det flere tusen frivillige besøksvenner som besøker mennesker både i private hjem og på institusjoner. De fleste besøksvenner har én person de besøker fast, som regel en time eller to i uka.

Besøksvennen og den som får besøk bestemmer sammen hva de skal gjøre. De går turer eller gjør andre sosiale aktiviteter – eller treffes bare for å prate. Den ukentlige kaffekoppen med en besøksvenn er en verdi som vanskelig lar seg beskrive eller måle.. Ønsker du en besøksvenn blir vi glade om du tar kontakt på stavanger@redcross.no eller ring koordinator Birgitte Nordnes på 907 86 958 eller 51 52 38 50, Dersom du bor på sykehjem og ønsker besøksvenn, må du ta kontakt med frivillighetskoordinatoren på sykehjemmet om dette.

FOTPLEIE – Kr. 600,-

Husk å stelle godt med undersåttene dine, de bærer deg rundt hele dagen...

Janes Fotpleie Tlf. 95 05 71 76

Org.nr. 81727772

Du får:

- mykgjørende fotbad
- filing av hard hud
- fjerning av gamle neglebånd
- filing/stelling av negler
- massasje
- neglelakk (ikke inkludert, kr. 100,-)

Jeg tar med meg utstyret og kommer hjem til deg!

Sunde Bedehus

Sundeveien 29. Ansv. Sunde Bedehus
formiddagstreff, Telefon: 922 53 496

Søndag 19. desember kl. 11.00:

Fellesgudstjeneste med NCCC
Taler: Thor Strandenæs

Tirsdag 4. januar Kl. 10.30:

Formiddagstreff: jule – nyttårsfest
Oddbjørg og Olav Keilegavlen

Tirsdag 1. februar Kl. 10.30:

Formiddagstreff
Andakt v/ Kristin Dyrstad Emne: Bønn

Tirsdag 1. mars Kl. 10.30:

Formiddagstreff
Andakt v/ Leif Berge
Sang: Karl Nærland

Du er velkommen til hyggestunder i trivelig miljø.

HaaTo privat hjemmehjelp

VI TILBYR:

- Avlastning og en person å forholde seg til
- Brukerstyrte hjemmehjelpstjenester
- Frisørtjenester
- Tid til din disposisjon
- Allsidighet og fleksibilitet
- Hjelp til innkjøp
- Utvask av bolig

Vi etablerte hjemmehjelpstjenesten HaaTo i september 2005 som et supplement til den offentlige hjemmehjelpen.

KONTAKT OSS:

Mette Thomassen – Tlf.: 959 66 117 • Sissel E. Haarr – Tlf.: 975 64 523

E-post: mette@haato.no – www.haato.no

HELSEHUSET STAVANGER

AVDELING FOR HELSEFREMNING OG MESTRING

Vi støtter dere innbyggere
til å fremme egen helse
for et meningsfylt og aktivt liv.

Nysgjerrig?

Les mer på vår nettside
bit.ly/hhstavanger

Stavanger
kommune

Frivillig for kvinner med flerkulturell bakgrunn?

Frivillighetsarbeidet gjør at man får bety noe for andre, og la andre bety noe for seg. KIA har norskopplæring og aktivitet for kvinner med flerkulturell bakgrunn.

Vi arbeider med kvinner som ønsker å bli bedre i norsk og bedre integrert i det norske samfunnet. Som frivillig i KIA får du anledning til å bli kjent med fantastiske mennesker fra ulike deler av verden.

Vi ser etter frivillige som ønsker å gå tur, noen de kan snakke norsk sammen med og frivillige til digital leksehjelp. Har du lyst til å bidra?

Vi benytter enkle digitale verktøy som alle får til, og overholder smittevern på tur.

Ta kontakt med oss på tlf: 458 70 329 eller marianne.fjermestad@kianorge.no

Formiddagstreff i Stokka kirke

Våren 2022

12. januar: Brit Svendsen Mjølunes fra Hørselssentralen orienterer om hjelpemidler ved hørselssvikt.

9. februar: Margot Ersdal forteller hvordan formidle din historie til ettertiden.

9. mars: Salmefryd i fasten ved Ragne Marie Døble.

6. april: Påskeprogram ved Anne Synnøve Evja Eikill.

11. mai: Gleder i nærmiljøet. Hans Eivind Riise viser egne bilder.

Og i juni håper vi at igjen kan dra på dagstur sammen!

Formiddagstreffene begynner klokka 1100.

Det er alltid god mat og utlodning.

VELKOMMEN TIL STOKKA KIRKE!

TRADISJONELT BOKHÅNDVERK

ERLAND A/S

Sjøhagen 11 • 4016 Stavanger

bok@bokbinderieterland.no

www.bokbinderieterland.no

Reparasjoner • Nyinnbindinger •

PRIVATKUNDER • BEDRIFTER

Ring 51 88 10 04 eller stikk
innom vårt verksted i Hillevåg

Et komplett bokverksted siden 1989

Bli medlem i Byhistorisk forening Stavanger!

Dersom du er interessert i Stavangers historie, er vår forening noe for deg. Som medlem får du innbydelse til åtte-ti foredragskvelder/byvandringar årlig samt to nummer av foreningens magasin *Stavangeren*. Magasinet er på ca. 100 sider og inneholder stort sett bare spesialskevne artikler. Alt dette er inkludert i medlemskontingenten som er kr 400 for enkeltmedlem og kr 550 for familiemedlemskap.

På våre nettsider – www.byhistoriskforening.org – finner du mengder av historisk stoff om Stavanger og også mer informasjon om foreningen og arrangementene. På nettsiden kan du også sende din innmelding. Du kan også sende e-post til pedersen@marstad.net eller ringe/ sende sms til 908 28 467.

Landsforbundet for offentlige pensjonister

Rogaland Sør lokallag

Styret i LOP Rogaland Sør

Styret i LOP har i høst igjen kunnet glede seg over gjensyn med både gamle og nye medlemmer.

Pandemien har kostet mye for mange: Noen lengter nå etter å komme ut for å samle inntrykk, treffe mennesker, dele opplevelser eller bare «skifte stue». Andre sliter med å skritte over dørstokkmila.

Mange har stilt på medlemsmøter og kurs til tross for at utlysning og påmelding kom mens vi fortsatt levde med strenge coronaregler. Vi i LOP Rogaland Sør følger med og gjør vårt ytterste for at alle regler og forskrifter om smittevern til enhver tid følges.

Det skal være trygt å samles i LOP!

Johs. Ringås

Gunnar Roalkvam

Knut Kornelius Gundersen

Høstens medlemsmøter hadde besøk av gode foredragsholdere og artister. Her er et tre av dem som besøkte oss.

Program for vårhalvåret 2022

Når dette skrives, er vårprogrammet under utarbeidelse. Her er noen glimt:

Medlemsmøter med varierte foredrag og gode, kulturelle innslag:

- Februar: «Nye SUS – hvordan blir det og hva får vi for 11,3 mrd?» ved prosjektdirektør Kari Gro Johanson, Helse Stavanger.
- Mars: «Grått gull: Omsorgskonsern slåss om Europas gamle» ved journalist Ingeborg Eliassen.
- Mai: «Til glede, lyst og ettertanke»: Søstrene Øvregaard har et variert repertoar og underholder med musikk, sang, stubber, dikt og litt til.

Kurs der vi lærer å installere og bruke noen nyttige apper på mobiltelefonen.

Bedriftsbesøk

i Høg-Jæren vindmøllepark med etterfølgende middag på Holmavatn.

Reise:

Månedsskiftet mars/april:
Ryfylketur,
2 dager

Reise:

April, etter påske:
Sorrentohalvøya i Italia med Amalfi, Capri, Pompeii.

Reise:

Månedsskiftet aug./sept.:

Irland med Dublin og Belfast.

For mer informasjon: Se hjemmesida vår, www.lop.no/rogaland, eller kontakt lokallagsleder Bjørg Brekke Sørskog.

E-post: bjorg.brekke.sorskog@kleppnett.no Tlf. 906 69 184

Medlemskap i LOP koster kr 400 per år, med følgende unntak:
Norsk Sykepleierforbund og Norsk Radiografforbund dekker sentral kontingent for sine medlemmer, derfor betaler de kun lokallagskontingent, kr 120 per år.

HINNASENTERET

Kurs- og aktivitetssenter

PROGRAM VÅR 2022

Våre tilbud er for seniorer.

Andre kan delta uten tillegg i pris.
Flere av aktivitetene støttes av K-stud.
Går du med et ønske om å starte kurs eller en frivillighetsaktivitet, ta kontakt.

Serivering

Under våre aktiviteter tilbys lunsjpakke; to halve påsmurte rundstykker, en kopp kaffe og vaffel for kr 50,- per pers.
Det er mulig å bestille kaker, bakst og påsmurt mat fra vårt kjøkken.
Ta kontakt i god tid på forhånd.

Åpent hverdager 08-14.00

Telefon: 51905790
Gamleveien 30B, 4018 Stavanger
E-post: hinn@hesbynett.no

Du finner mer om oss på:
www.hinnasenteret.no

Det er også VI-TO frisør & fotterapeut på Hinnasenteret. Ta kontakt med Farah H. Razavi, mobil: 41649566.

MANDAG:

Husflidgruppe kl. 10.00

Veving, toving mm. Oppstart 10. januar.

Datagruppe kl. 10.00

Vi har det sosialt og lærer av hverandre.
Ta med PC/nettbrett. Oppstart 10. januar.

Kunst- og kulturgruppe kl. 10.30

Kunst- og kulturforelesninger ved gjester og egne krefter.
Oppstart 24. januar.

Fransk konversasjon kl. 11.00

– Viderekomne. Vi kommer sammen og samtaler på fransk. Ingen lærer.
Oppstart 10. januar.
Semesterkontingent kr 150,-.

Hva har skjedd? kl. 12.00

Vi samtaler om aktuelle nyheter.
Oppstart 24. januar.

TIRSDAG:

Bridge – viderekomne kl. 10.00

Vi samles i stuen for hygge og spill.
Kontingent kr 150,-
Oppstart 4. januar.

Turgruppe kl. 10.30

Ca. 1 times tur i nærområdet.
Oppstart 4. januar. Lunsj etterpå.

Sosialt treff for enslige og aleneboende kl. 11.30

– Uforpliktende fellesskap uten fast program. Det er mulig å kjøpe lunsj.
Oppstart 18. januar.

ONSDAG:

"NRK's Trim for eldre" kl. 09.45

Bøy-og-tøy via projektor i forstuen.
Oppstart 12. januar.

Bridgekurs for nybegynnere kl. 10.00

Oppstart 16. februar v/min.8stk.
6 samvær, kursavgift kr 700,-.
Lærer Thom Hinna.
Påmeldingsfrist 1. februar.

Spansk for nybegynnere kl. 10.00

Oppstart 26. januar 10 ganger ved
min. 6stk.påmeldte.
Påmeldingsfrist 14. januar.
Kursavgift kr 850,-.
Lærer: Odrun Eiken Cruz.

Andakt i kirkerommet kl. 10.15

– Et samarbeid med Hinna Menighet.
Oppstart 12. januar.

Hinnasenterets Pensjonistforening kl. 10.40

Vi møtes i stuen til underholdning,
åresalg, drøs, og fellesskap.
Medlemskontingent kr 250,-.
Nye medlemmer alltid velkomne!
Oppstart 12. januar.

Sterk og stødig kl. 12.45-13.45

Treningsgruppe for seniorer.
– Et samarbeid med fysioterapitjenesten
og frivillige aktører. Ingen påmelding.
Merk: programmet følger skoleruta.

TORSDAG:

Bridgekurs kl. 10.00

For deg som vil friske opp gamle
kunnskaper med lærer Paul A. Hinna.
Oppstart 6. januar.
Kursavgift kr 650,-.
Meld deg sammen med en makker.
Påmeldingsfrist 3.januar.

Nyhet

Sy-gruppe kl. 10.00

Ta med symaskinen og noe du vil sy og
kos deg sammen med andre med samme
interesse.
Oppstart 13.januar.

Yoga kl. 09.30

10 ganger med instruksjon av
Ellen Thomseth.
Kursavgift kr 1100,-.
Oppstart 20. januar.
Matter for utlån. Ta med et godt teppe.
– Mulig å kjøpe lunsj etterpå.
Påmeldingsfrist 11.januar.

Hverdagstanker kl. 12.00

– Et samarbeid med Hinna Menighet.
Vi møtes annenhver uke og samtaler
om kommende søndags kirketekst.
Oppstart 6.januar.

FREDAG:

Snekkerboden kl. 10.00

Treskjæring og annet trearbeid.
Semesterkontingent kr 200,-.
Oppstart 07. januar.

Malegruppe kl. 10.00

– Alle teknikker. Vi inspirerer hverandre.
Semesterkontingent kr 200,-.
Oppstart 7. januar.

Åpen kafe kl. 11-13.00

Ta deg en tur innom for lunsj,
kaffe, drøs og fellesskap.
Oppstart 7. januar.

VELKOMMEN PÅ TUR MED 60+

Stavanger Turistforening

Du finner alle turer og arrangement på stf.no

Røde Fjær aksjonen gjennomføres hvert 5. år, og finansierer m.a. Ridderrennet på Beitostølen - verdens største vintersportsuke for syns- og bevegelseshemmede.

Vi er gode venner som hjelper andre. Vil du bli med oss?

Lions er en verdensomspennende, frivillig serviceorganisasjon med 1,4 millioner medlemmer i 210 forskjellige land. I Norge er vi 10 tusen medlemmer i 435 forskjellige klubber. Vi er politisk og religiøst nøytrale, men har felles verdigrunnlag og felles mål. Vi har et stort fokus på klubbenes egne nærområder med tiltak for eldre og for barn og unge - først og fremst i miljøer hvor noen lett faller utenfor.

Det er 9 Lionsklubber i Stavanger, ca 300 kvinner og menn som bruker litt av sin fritid for å hjelpe andre:
LC Stavanger - LC Stavanger/Finnøy - LC Stavanger/Gyda -
LC Stavanger/Hafersfjord - LC Stavanger/Harald Hårfagre -
LC Stavanger/Hinna - LC Stavanger/Jåtten -
LC Stavanger/Tasta - LC Stavanger/Øyane

Kontakt vår soneleder om du ønsker informasjon om medlemskap. Telefon: 977 17 342

Returadresse:
«Mortepumpen»
Innbyggjerservice
Olav Kyrresgt. 23,
Postboks 8001
4068 STAVANGER

The concert KIT presenterer:

JULELEGENDER

2021

av og med
**KJELL INGE
TORGERSEN**

Arr. & gitarar
ARIL SCHØLD

I FJOR:
SHERLOCK
HOLMES,
I ÅR ...?

NY
FORTELLING
& MUSIKK
KVART ÅR

13. og 14. des., kl. 18⁰⁰ + 20⁰⁰

Hetlandskirken (Frue kirke), Stavanger

Billetter: kjellingetorgersen.no ✦ Havana-Magasinet (51 89 49 70)

Samarbeidspartner: **grafe**
TRYKKER